

गायक
छोटो अवधिको
पाठ्यक्रम
(दक्षतामा आधारित)

प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद्

पाठ्यक्रम विकास महाशाखा

सानोठिमी, भक्तपुर

२०७०

बिषय सूची

परिचय.....	4
लक्ष्य	4
उद्देश्यहरु	4
पाठ्यक्रमको विवरण.....	4
पाठ्य संरचना.....	5
तालीम अवधि.....	6
लक्षित समूह	6
प्रशिक्षार्थी संख्या.....	6
प्रशिक्षण-भाषा.....	6
प्रशिक्षार्थी-उपस्थिति	6
यस पाठ्यक्रमको जोड.....	6
प्रवेश-मापदण्ड	6
अनुगमन-सुझाव.....	6
प्रमाण-पत्र	6
श्रेणी विभाजन प्रणाली.....	6
प्रशिक्षार्थी-मूल्याङ्कन	7
प्रशिक्षकको योग्यता.....	7
प्रशिक्षक-प्रशिक्षार्थी अनुपात.....	7
प्रशिक्षकलाई सुझाव.....	7
(क) प्रशिक्षणको लागि सुझाव.....	7
(ख) प्रशिक्षार्थीको कार्यसम्पादन मूल्यांकनको लागि सुझाव	9
(ग) सीप-तालीमको लागि सुझाव.....	9
(घ) अन्य सुझावहरु	9
मोड्यूल र सब मोड्यूलहरु	10
विस्तृत पाठ्यक्रम	11
मोड्यूल : १ : संगीत परिचय.....	11
मोड्यूल : २ : बाद्य बादन	12
मोड्यूल : ३ : साधना	17
मोड्यूल : ४ : गायन विधा	25
सब मोड्यूल : १ : गीतको छनौट.....	25
सब मोड्यूल : २ : गायन	30
सब मोड्यूल : ३ : गीतको प्रस्तुतिकरण	37

मोड्यूल : ५ : व्यवस्थापन	45
सब मोड्यूल : १ : संचार	45
सब मोड्यूल : २ : पेशागत विकास	50
सब मोड्यूल : ३ : उद्यमशीलता विकास	54
Entrepreneurship Development	55
गायन अभ्यास (Singing Practice)	57
कार्यगत अभ्यासको सामान्य मार्ग निर्देशिका	57
General Quality Indicators.....	59

परिचय

यो “गायक” नामक पाठ्यक्रम गायन विधा सम्बन्धी सीप र ज्ञानयुक्त निम्नस्तरीय मानव संसाधन उत्पादन गर्ने तथार गरिएको सीपमा आधारित पाठ्यक्रम हो । यसले प्रशिक्षार्थीहरूलाई सम्बन्धित व्यवसायमा रोजगार हुनका लागि मौका प्रदान गर्ने छ ।

लक्ष्य

गायन विधा सम्बन्धी सीप र ज्ञानयुक्त गायक भई नेपाली जन-समुदायमा गायन सेवा दिन सक्ने गायक उत्पादन गर्ने ।

उद्देश्यहरू

यो तालीम कार्यक्रम सम्पन्न भइसकेपछि प्रशिक्षार्थीहरूले निम्न उद्देश्यहरू पूरा गर्ने छन् ।

- सुर बाजा बजाउन सक्ने
- सुरको साधना गर्ने
- गीतको छनौट गर्ने
- गीत गायन तथा प्रस्तुति गर्ने
- संचार गर्ने
- पेशागत तथा उद्यमशीलता विकास गर्ने

पाठ्यक्रमको विवरण

यस पाठ्यक्रमले गायकको लागि आवश्यक सीप र ज्ञान प्रदान गर्दछ । यस पाठ्यक्रममा आधारित तालीम कार्यक्रमले एकात्मक प्रशिक्षकहरूलाई पाठ्यक्रममा समावेश भएका सीप तथा ज्ञानलाई प्रदर्शन गर्न तथा सिकाउन र अर्को तर्फ प्रशिक्षार्थीहरूलाई अभ्यास गर्न तथा सिक्न प्रचुर मौका दिन्छ । यस तालीम कार्यक्रममा प्रशिक्षार्थीहरूले पाठ्यक्रममा समावेश गरिएका ज्ञान र सीपहरू सिक्नका लागि आवश्यक औजार, उपकरण तथा सामग्रीहरू प्रयोग गरी उक्त ज्ञान र सीपहरू अभ्यास गर्ने र सिक्नेछन् ।

यस कार्यक्रममा संगीतको परिचय, बाच्च बादन, साधना, गायन विधा र व्यवस्थापनसँग सम्बन्धी ज्ञान र सीपहरू समावेश गरिएका छन् ।

पाठ्य संरचना

पेशा : गायक			समय(घणटा)			पूर्णाङ्क		
	मोड्युल/सब- मोड्युल	स्वभाव	सै	व्या	जम्मा	सै	व्या	जम्मा
१.	संगीत परिचय	सै.	१०		१०	१५		१५
२.	बाच्य बादन	सै+ व्या	४	१०	१४	५	१०	१५
३.	साधना	सै+ व्या	८	३२	४०	१०	३०	४०
४.	गायन विधा	सै+ व्या	२०	८६	१०६	२५	७५	१००
	१. गीतको छनौट	सै+ व्या	२	१४	१६			
	२. गायन	सै+ व्या	१४	५६	७०			
	३. गीतको प्रस्तुतिकरण	सै+ व्या	४	१६	२०			
५.	व्यवस्थापन	सै+ व्या	२२	३८	६०	१०	२०	३०
	१. संचार	सै+ व्या	२	८	१०			
	२. पेशागत विकास	सै+ व्या	२	८	१०			
	३. उद्यमशीलता विकास	सै+ व्या	१८	२२	४०			
	जम्मा :		६४	१७०	२३०	४०	१६०	२००
६.	गायन अभ्यास (singing practice)	व्या.		१६०	१६०		१००	१००
	कूल जम्मा :		६४	३३०	३९०	४०	२६०	३००

सै= सैद्वान्तिक / व्य= व्यवहारिक

तालीम अवधि

- यस पाठ्कममा आधारित तालीम कार्यक्रमको जम्मा समयावधि ३९० घण्टा हुनेछ। दैनिक २ घण्टाको दरले प्रशिक्षण दिएमा ६ महिनामा सकिनेछ।

लक्षित समूह

- गीत संगीतमा अभिरुचि राख्ने व्यक्तिहरु।

प्रशिक्षार्थी संख्या

- अधिकतम २० जना।

प्रशिक्षण-भाषा

- नेपाली।

प्रशिक्षार्थी-उपस्थिति

- सैद्धान्तिक कक्षाहरुमा ८० प्रतिशतको उपस्थिति हुनुपर्ने।
- व्यवहारिक (प्राक्टिकल) कक्षाहरुमा ९० प्रतिशतको उपस्थिति हुनुपर्ने।

यस पाठ्कमको जोड

- यस पाठ्कमले सीप विकासमा जोड दिन्छ। यस पाठ्कमले ८० प्रतिशत समय सीप सिकाईमा र २० प्रतिशत समय ज्ञान सिकाईमा छुट्याईएको छ।
- तसर्थ, यस पाठ्कमको जोड पाठ्कममा समावेश गरिएका सीपहरु प्रदान गर्न वा सिकाउनमा हुनेछ।

प्रवेश-मापदण्ड

- गीत संगीतमा अभिरुचि राख्ने साक्षर व्यक्तिहरु।

अनुगमन-सुझाव

यस कार्यक्रमको सफलताको मूल्यांकन र भविष्यमा यो पाठ्यक्रम परिमार्जन गर्न आवश्यक पृष्ठपोषण संकलनको लागि यो पाठ्यक्रमले निम्नानुसारको सुझाव दिन्छ।

- पहिलो अनुगमन - तालीम कार्यक्रम समाप्त भएको ६ महिना पछि।
- दोश्रो अनुगमन - पहिलो अनुगमन समाप्त भएको ६ महिना पछि।
- अनुगमनचक्र - दोश्रो-अनुगमन समाप्त भएको १ वर्ष पछि, प्रत्येक वर्ष, ५ वर्षसम्म।

प्रमाण-पत्र

सफलतापूर्वक यो पाठ्कमानुसारको तालिम सम्पन्न गर्ने प्रशिक्षार्थीहरुलाई सम्बन्धित तालीमिदिने संस्थाले “गायक” को प्रमाणपत्र प्रदान गर्ने छ।

श्रेणी विभाजन प्रणाली

- विशिष्ट श्रेणी- ८० प्रतिशत वा माथि अंक ल्याई उत्तीर्ण गर्ने
- प्रथम श्रेणी - ७५ प्रतिशत वा माथि अंक ल्याई उत्तीर्ण गर्ने
- द्वितीय श्रेणी - ६५ प्रतिशत वा माथि अंक ल्याई उत्तीर्ण गर्ने
- तृतीय श्रेणी - ६० प्रतिशत वा माथि अंक ल्याई उत्तीर्ण गर्ने

प्रशिक्षार्थी-मूल्याङ्कन

- प्रशिक्षार्थीहरुले प्राप्त सीपको मूल्यांकन सम्बन्धित प्रशिक्षकले नियमित रूपमा गर्नुपर्ने छ ।
- प्रशिक्षार्थीहरुले सिकेको सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञानको मूल्यांकन सम्बन्धित प्रशिक्षकले मौखिक वा लिखित परीक्षाद्वारा गर्नुपर्ने छ ।
- प्रशिक्षार्थीहरुले सफल हुन प्रत्येक मोड्यूलका प्रयोगात्मक र सैद्धान्तिक दुवै मूल्यांकनमा छुट्टाछुट्टै कम्तमा ६० प्रतिशत अंक प्राप्त गर्नुपर्ने छ ।
- प्रत्येक मोड्यूलमा ३ बटा आन्तरीक मूल्यांकन र एउटा अन्तिम परीक्षा (सम्बन्धित संस्थाले नै) लिनुपर्ने छ ।
- प्रवेश परीक्षा सम्बन्धित संस्थाले नै लिनुपर्ने छ ।

प्रशिक्षकको योग्यता

- (सम्बन्धित विषयमा) प्रमाण पत्र वा सो सरह
- राम्रो संचार तथा प्रशिक्षण सीप भएको
- सम्बन्धित व्यवसायमा अनुभवी

प्रशिक्षक-प्रशिक्षार्थी अनुपात

- प्रयोगात्मक कक्षाको लागि अनुपात : - १ : १०
- सैद्धान्तिक कक्षाको लागि अनुपात : - कक्षा कोठाको अवस्थानुसार तयार गर्ने

प्रशिक्षकलाई सुभाब

(क) प्रशिक्षणको लागि सुभाब

१. प्रशिक्षण विधिहरूबारे परिचित हुने ।

- प्रशिक्षक केन्द्रित विधिहरु (जस्तै: व्याख्यान, प्रदर्शन, प्रश्नोत्तर, शोधपुछ, इन्डक्सन, डिङ्क्सन आदि)बारे परिचित हुने ।
- प्रशिक्षार्थी केन्द्रित विधिहरु (जस्तै: प्रयोगात्मक, फिल्ड ट्रिप/एक्सकर्शन, डिस्कभरी, एक्सप्लोरेसन, समस्या समाधान, सर्वेक्षण आदि) बारे परिचित हुने ।
- अन्तर्रक्षियात्मक विधिहरु (जस्तै: छलफल, समूह प्रशिक्षण, लघु प्रशिक्षण, एरिजिबिसन आदि)बारे परिचित हुने ।
- नाटकीय विधिहरु (जस्तै: रोल प्ले, ड्रामाटाईजेसन आदि) बारे परिचित हुने ।

२. प्रशिक्षण सामग्रीहरु छनौट गर्ने ।

- प्रशिक्षण सामग्रीहरु/शैक्षिक सामग्रीहरु पहिचान गर्ने ।
- प्रशिक्षण सामग्रीहरु/शैक्षिक सामग्रीहरु छनौट गर्ने ।
- छानेका प्रशिक्षण सामग्रीहरु/शैक्षिक सामग्रीहरु उचित पाठ, समय र स्थानमा प्रयोग गर्ने योजना बनाउने ।

३. पाठ योजना तयार गर्ने ।

- सैद्धान्तिक कक्षाका लागि पाठ योजनाको नमुना छनौट गर्ने ।
- सैद्धान्तिक कक्षाका लागि पाठ योजना तयार गर्ने ।
- व्याबहारिक कक्षाका लागि पाठ योजनाको नमूना छनौट गर्ने ।
- व्याबहारिक कक्षाका लागि पाठ योजना तयार गर्ने ।

४. प्रशिक्षण संचालन गरिने स्थानहरुको संगठन/व्यवस्थापन गर्ने ।

- कक्षाकोठाको संगठन/व्यवस्थापनको योजना तयार गर्ने ।
- योजनानुसार कक्षाकोठाको संगठन/व्यवस्थापन गर्ने ।
- फिल्ड वर्कको संगठन/व्यवस्थापनको योजना तयार गर्ने ।
- योजनानुसार फिल्ड वर्कको संगठन/व्यवस्थापन गर्ने ।
- कार्यशालाको संगठन/व्यवस्थापनको योजना तयार गर्ने ।
- योजनानुसार कार्यशालाको संगठन/व्यवस्थापन गर्ने ।

५. प्रशिक्षण/कार्यक्रम प्रस्तुत/संचालन गर्ने

- पाठ योजना लिने ।
- पाठ योजनानुसार प्रशिक्षण/कार्यक्रम प्रस्तुत/संचालन गर्ने ।
- पाठ योजनानुसार प्रशिक्षण विधि प्रयोग गर्ने ।
- पाठ योजनानुसार प्रशिक्षण सामग्रीहरु उपयुक्त समय र स्थानमा प्रयोग गर्ने ।

६. प्रशिक्षण गर्दा प्रशिक्षण उद्देश्य, पाठ्यांश र प्रशिक्षण विधिबीच समन्वय/तालमेल कायम गर्ने ।

- प्रशिक्षण उद्देश्य अनुसार पाठ्यांश छनौट गर्ने ।
- उद्देश्य र पाठ्यांश अनुसार प्रशिक्षण सामग्री छनौट गर्ने ।
- उद्देश्य, पाठ्यांश र प्रशिक्षण सामाग्री अनुसार प्रशिक्षण विधि छनौट गर्ने ।
- पाठ प्रस्तुत गर्दा, छनौट गरिएको उद्देश्य अनुसार, छनौट गरिएको पाठ्यांश, छनौट गरिएका प्रशिक्षण सामग्री र प्रशिक्षण विधि प्रयोग गरी प्रस्तुत गर्ने ।

७. परिक्षार्थी मूल्यांकन गर्ने

- विभिन्न परिक्षार्थी मूल्यांकनका साधनहरु/टूलहरु (टूलहरु-कोग्नेटिभ डोमाइनका उपलब्धि मुल्यांकन साधनहरु, साईकोमोटर डोमाइनका उपलब्धि मूल्यांकन साधनहरु र एफेक्टिभ डोमाइनका उपलब्धि मूल्यांकनका साधनहरु) बारे परिचित हुने ।
- परिक्षार्थी उपलब्धि मूल्यांकन साधन (हरु) छनौट गर्ने ।
- परिक्षार्थीका कोग्नेटिभ डोमाइनका उपलब्धिहरु मूल्यांकन गर्ने ।
- परिक्षार्थीका साईकोमोटर डोमाइनका उपलब्धिहरु मूल्यांकन गर्ने ।
- परिक्षार्थीका एफेक्टिभ डोमाइनका उपलब्धिहरु मूल्यांकन गर्ने ।

८. प्रशिक्षण/कार्यक्रम मूल्यांकन गर्ने ।

- प्रशिक्षण/कार्यक्रम मूल्यांकनका साधन (हरु) परिचित हुने ।
- प्रशिक्षण/कार्यक्रम मूल्यांकनका साधन (हरु) छनौट गर्ने ।
- प्रशिक्षण/कार्यक्रम मूल्यांकनका साधन (हरु) प्रयोग गर्ने ।
- प्रशिक्षण/कार्यक्रम मूल्यांकन गर्ने ।

(ख) प्रशिक्षार्थीको कार्यसम्पादन मूल्यांकनको लागि सुभाब

१. कार्य विश्लेषण गर्ने ।
२. विस्तृत कार्यसम्पादन जाँचकसूची तयार गर्ने ।
३. तयार गरिएको विस्तृत कार्यसम्पादन जाँचकसूची प्रयोग गरी प्रशिक्षार्थीहरुको लगातार कार्यसम्पादन मूल्यांकन गर्ने ।

(ग) सीप-तालीमको लागि सुभाब

१. कार्यसम्पादन प्रदर्शन गर्ने ।
 - कार्यसम्पादन स्वभाविक गतिमा प्रदर्शन गर्ने ।
 - क्रमानुसार कार्यसम्पादन कदमक्रमहरु मन्द गतिमा मौखिक वर्णन गर्दै प्रश्नोत्तर विधि अपनाएर प्रत्येक कार्यसम्पादन कदमक्रमहरुलाई प्रशिक्षार्थी समक्ष प्रदर्शन गर्ने ।
 - आवश्यक परेमा उपरोक्तानुसारको मन्द कार्यसम्पादन कदमक्रमहरुको प्रदर्शन प्रशिक्षार्थीको आवश्यकता वा माग अनुसार स्पष्टिकरणको लागि आवश्यकतानुसार दोहोर्याउने वा तेहेर्याउने ।
 - अन्तिम पटक कार्यसम्पादन प्रदर्शन गर्ने ।
२. प्रदर्शित कार्यसम्पादन अभ्यास गर्न प्रशिक्षार्थीहरुलाई यथेष्ट मौका दिने ।
 - प्रशिक्षार्थीहरुलाई पथप्रदर्शित अभ्यास (गाइडेड प्राक्टिस) गराउने ।
 - प्रदर्शित कार्यसंपादन अभ्यास गर्न प्रशिक्षार्थीहरुलाई समुचित वातावरण सृजना गरि दिने ।
 - कार्य अभ्यासको क्रममा प्रशिक्षार्थीहरुलाई कदम कदममा सहयोग वा पथप्रदर्शन (गाइड) गर्ने ।
 - प्रशिक्षार्थीहरुको आवश्यकतानुसार दिईएको कार्य संपादन गर्न निपूर्ण हुनका लागि प्रशिक्षार्थीहरुलाई दोहोर्याउने वा पुनः पुनः दोहोर्याउने मौका प्रदान गर्ने ।
 - दिईएको कार्य संपादन गर्न प्रशिक्षार्थीहरु निपूर्ण भएपछिमात्र प्रशिक्षकले अर्को कार्यसंपादन प्रदर्शन गर्ने ।

(घ) अन्य सुभाबहरु

१. सीप तालीमका सिद्धान्तहरु प्रयोग गर्ने ।
२. प्रशिक्षण गर्दा २० प्रतिशत समय सेद्धान्तिक कक्षामा र ८० प्रतिशत समय प्रयोगात्मक कक्षामा प्रयोग गर्ने ।
३. वयश्क सिकाईका सिद्धान्तहरु प्रयोग गर्ने ।
४. आन्तरिक अभिप्रेरणाका सिद्धान्तहरु प्रयोग गर्ने ।
५. सिकाई तथा कार्यसंपादन क्रियाकलापहरुमा प्रशिक्षार्थीहरुलाई अधिकतम संलग्न हुन सहज गराई दिने ।

मोड्यूल र सब मोड्यूलहरु

मोड्यूल : १ संगीत परिचय

मोड्यूल : २ : सुर बाजा

मोड्यूल : ३ : साधना

मोड्यूल : ४ : गायन विद्या

सब मोड्यूल : १ : गीतको छनौट

सब मोड्यूल : २ : गायन

सब मोड्यूल : ३ : गीतको प्रस्तुतिकरण

मोड्यूल : ५ : व्यवस्थापन

सब मोड्यूल : १ : संचार

सब मोड्यूल : २ : पेशागत विकास

सब मोड्यूल : ३ : उद्यमशीलता विकास

मोड्यूल : ६ : गायन अभ्यास (singing practice)

बिस्तृत पाठ्क्रम

मोड्यूल : १ : संगीत परिचय	पूर्णाङ्ग : १५ (सै) + १६ (व्या) = ३१
समय : १० घण्टा (सै) + घण्टा (व्या) = १० घण्टा	
<p>बर्णन (Description) : यसमा संगीत विधा अन्तर्गत पर्ने वाच्य वादन, गायन र नृत्य उपविधाहरुसँग सम्बन्धित परिचयात्मक ज्ञान समावेश गरिएका छन्।</p>	
<p>उद्देश्यहरु (Objectives) :</p> <ul style="list-style-type: none">• संगीतको विधासंग परिचित हुने।	
<p>पाठ्यांश (Contents) :</p> <ol style="list-style-type: none">१. संगीत विधा परिचय<ul style="list-style-type: none">• परिभाषा तथा अवधारणा• संक्षिप्त इतिहास• महत्व२. संगीत विधाका प्रकार<ul style="list-style-type: none">• वाच्य वादन : परिचय, अवधारणा, महत्व, प्रकार• गायन : परिचय, अवधारणा, महत्व, प्रकार• नृत्य : परिचय, अवधारणा, महत्व, प्रकार३. भाषाको शुद्धता<ul style="list-style-type: none">• शुद्ध उच्चारण• छ्वानी दीर्घ सम्बन्धी जानकारी• छन्दको जानकारी४. अनुशासन<ul style="list-style-type: none">• अग्रजलाई सम्मान• श्रष्टालाई सम्मान• समकालिनसंग सहकार्य• सानालाई प्रोत्साहन, माया	

मोहृश्यूल : २ : बाच्य बादन

समय : ४ घण्टा (सै) + १० घण्टा (ब्या) = १४ घण्टा

पूर्णाङ्ग : ५ (सै) + १० (ब्या) = १५

बर्णन (Description) : यसमा सुर वाजासंग सम्बद्धित ज्ञान र सीपहरु समावेश गरिएका छन्।

उद्देश्य (Objective) :

- सुर वाजा बजाउने।

कार्यहरु (Tasks) :

१. हारमोनियम बजाउने।
२. गीतार बजाउने।
३. तानपुरा बजाउने।
४. पियानो/किबोर्ड बजाउने।

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कुल समय : घण्टा
सैद्धान्तिक : घण्टा
व्यवहारिक : घण्टा

कार्य (Task) : १. हारमोनियम बजाउने ।

कार्य चरणहरू (Steps)	अन्तिम कार्यसम्पादन उद्देश्य (Terminal performance objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related technical knowledge)
<p>१. हारमोनियमको व्यवस्था तथा संकलन गर्ने । २. हारमोनियम(सुरबाजा)को बारेमा अध्ययन गर्ने । ३. हारमोनियममा ७ शुद्ध स्वरको पहिचान गरि बजाउने । ४. हारमोनियममा ५ विकृत (कोमल, तिव्र) स्वर पहिचान गरि बजाउने । ५. सहि स्वर (नोट)लाई सहि औला प्रयोग गर्ने । ६. हारमोनियममा विभिन्न कर्ड/स्केल बजाउने । ७. मेजर/माइनर/शार्प/फ्ल्याट आदि कर्ड बजाउने । ८. विभिन्न तालमा बजाउने । ९. विभिन्न तालबाजाहरु (तबला, गीतार, मादल आदि) संग बजाउने । १०. हारमोनियममा विभिन्न गीतहरु बजाउने । ११. हारमोनियम संगै बजाएर गीत गाउने । १२. अग्रजलाई सम्मान गर्ने ।</p>	<p><u>दिईएको (Given)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • हारमोनियम, तालबाजा (गीतार, तबला, मादल आदि) <p><u>कार्य (Task):</u></p> <p>हारमोनियम बजाउने अभ्यास गर्ने ।</p> <p><u>मापदण्ड (Standard):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • शुद्ध स्वर र विकृत स्वर बजाएको । • विभिन्न तालमा बजाएको • विभिन्न कर्ड/स्केल बजाएको । • हारमोनियममा विभिन्न गीत बजाएको । 	<ul style="list-style-type: none"> • हारमोनियमको परिचय र परिभाषा । • सहि आसन र तरिकाले हारमोनियम बजाउने विधि । • शुद्ध र विकृत स्वर बजाउने विधि । • विभिन्न कर्ड/स्केल बजाउने विधि । • विभिन्न तालमा बजाउने विधि • विभिन्न गीत बजाउने विधि • अभिलेख र सावधानी ।

ओजार, उपकरण र सामग्रीहरू (Tools, Equipment and Materials): कापी/डायरी, कलम, गलैचा, चकटी

सुरक्षा/सावधानीहरू (Safety/Precautions):

- हारमोनियमको सर सफाई गर्ने, समय समयमा ट्यून गराउने ।

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कुल समय : घण्टा
सैद्धान्तिक : घण्टा
व्यवहारिक : घण्टा

कार्य (Task) : २. गीतार बजाउने ।

कार्य चरणहरु (Steps)	अन्तिम कार्यसम्पादन उद्देश्य (Terminal performance objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related technical knowledge)
<p>१. गीतारको व्यवस्था तथा संकलन गर्ने ।</p> <p>२. गीतारको बारेमा अध्ययन गर्ने ।</p> <p>३. गीतारमा विभिन्न कर्ड/स्केलको अध्ययन गर्ने ।</p> <p>४. गीतारलाई सुरबद्ध गर्न सिक्ने ।</p> <p>५. गीतारमा मेजर, माइनर, शार्प, फ्ल्याट, सेवेन्थ आदि कर्ड/स्केल बजाउने ।</p> <p>६. गीतारमा विभिन्न तालको अध्ययन गर्ने ।</p> <p>७. गीतारमा विभिन्न तालहरु बजाउने ।</p> <p>८. गीतारको सुर-ताल संगै गीत गाउने ।</p> <p>९. विभिन्न गीतहरुमा गीतार बजाउने ।</p> <p>१०. अग्रजलाई सम्मान गर्ने ।</p> <p>११. अनुशासनको पालना गर्ने ।</p>	<p><u>दिईएको (Given):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> गीतार, हार्मोनियम, तबला, मादल पिक <p><u>कार्य (Task):</u></p> <p>गीतार बजाउने ।</p> <p><u>मापदण्ड (Standard):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> विभिन्न कर्ड/स्केलमा बजाएको । विभिन्न तालमा बजाएको गीतार बजाएर गीत गाएको । विभिन्न गीतमा गीतार बजाएको । 	<ul style="list-style-type: none"> गीतारको परिचय र परिभाषा । गीतारमा विभिन्न कर्ड/स्केलको जानकारी । गीतार शुरबद्ध गर्ने विधि । गीतार बजाएर गीत गाउने विधि । तालमा बजाउने विधि । अभिलेख र सावधानी ।

औजार, उपकरण र सामग्रीहरु (Tools, Equipment and Materials): कापी/डायरी, कलम, गलैचा, चकटी, पिक, स्ट्रङ्ग

सुरक्षा/सावधानीहरु (Safety/Precautions):

- समय समयमा गीतारलाई मर्मत गराउने ।

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कुल समय : घण्टा
 सैद्धान्तिक : घण्टा
 व्यवहारिक : घण्टा

कार्य (Task) : ३. तानपुरा बजाउने ।

कार्य चरणहरू (Steps)	अन्तिम कार्यसम्पादन उद्देश्य (Terminal performance objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related technical knowledge)
<p>१. तानपुराको व्यवस्था तथा संकलन गर्ने ।</p> <p>२. तानपुराको बारेमा अध्ययन गर्ने ।</p> <p>३. तानपुरा बजाउने आसन छानौट गर्ने ।</p> <p>४. तानपुरा बजाउने ।</p> <p>५. तानपुरालाई सुरबद्ध गर्न सिक्ने ।</p> <p>६. तानपुरा बजाएर नियमित गाउने ।</p> <p>७. अग्रजलाई सम्मान गर्ने ।</p> <p>८. अनुशासन कायम गर्ने ।</p>	<p><u>दिइएको (Given):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● तानपुरा, तबला <p><u>कार्य (Task):</u></p> <p>तानपुरा बजाउने ।</p> <p><u>मापदण्ड (Standard):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● तानपुरा बजाएको । ● तानपुरालाई सुरबद्ध गर्न सिकेको । ● तानपुरा बजाएर संगै गाएको । 	<ul style="list-style-type: none"> ● तानपुराको परिचय र परिभाषा । ● तानपुरा बजाउने विधि ● सुरबद्ध गर्ने विधि ● तानपुरा संगै नियमित गाउने विधि ● तालमा बजाउने विधि । ● अभिलेख र सावधानी ।

औजार, उपकरण र सामग्रीहरू (Tools, Equipment and Materials): कापी/डायरी, कलम, गलैचा, चकटी
सुरक्षा/सावधानीहरू (Safety/Precautions):

- तानपुरालाई बेला बेलामा मर्मत गर्ने/गराउने, सुरबद्ध गर्ने ।

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कुल समय : घण्टा
 सैद्धान्तिक : घण्टा
 व्यवहारिक : घण्टा

कार्य (Task) : ४. पियानो/किबोर्ड बजाउने ।

कार्य चरणहरू (Steps)	अन्तिम कार्यसम्पादन उद्देश्य (Terminal performance objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related technical knowledge)
१. पियानो/किबोर्डको व्यवस्था गर्ने । २. पियानो/किबोर्डको बारेमा अध्ययन गर्ने ३. पियानो/किबोर्ड बजाउने । ४. पियानो/किबोर्डमा विभिन्न सप्तक (Octave) बजाउने । ५. विभिन्न कर्ड/स्केलको अध्ययन गर्ने । ६. विभिन्न कर्ड/स्केल बजाउने । ७. विभिन्न तालमा बजाउने । ८. पियानो/किबोर्डमा विभिन्न गीत बजाउने । ९. पियानो/किबोर्डमा संगै बजाएर गीत गाउने । १०. अग्रजलाई सम्मान गर्ने । ११. अनुशासन कायम गर्ने । १२. कार्य स्थान सफा राख्ने ।	<u>दिइएको (Given):</u> <ul style="list-style-type: none"> पियानो, किबोर्ड, गीतार, मादल, तबला आदि <u>कार्य (Task):</u> पियानो तथा किबोर्ड बजाउने । <u>मापदण्ड (Standard):</u> <ul style="list-style-type: none"> पियानो/किबोर्ड बजाएको । विभिन्न सप्तक बजाएको । पियानो/किबोर्डमा विभिन्न कर्ड तथा स्केल बजाएको । विभिन्न तालमा बजाएको । पियानो/किबोर्डको संगै गीत अभ्यास गरेको । 	<ul style="list-style-type: none"> पियानो/किबोर्डको परिचय र परिभाषा । विभिन्न सप्तक बजाउने विधि । पियानो/किबोर्डमा विभिन्न कर्ड/स्केल बजाउने विधि । तालमा बजाउने विधि । विभिन्न गीत बजाउने जानकारी पियानो/किबोर्ड बजाएर गीत गाउने जानकारी अभिलेख र सावधानी ।

औजार, उपकरण र सामग्रीहरू (Tools, Equipment and Materials): कापी/डायरी, कलम, गलैचा, चकटी

सुरक्षा/सावधानीहरू (Safety/Precautions):

- किबोर्ड/पियानोको सरसफाई गर्ने ।
- पियानोको आवश्यकता अनुसार ट्यून गर्ने ।

मोड्यूल : ३ : साधना	
समय : ८ घण्टा (सै) + ३२ घण्टा (व्या) = ४० घण्टा	पूर्णाङ्क : १० (सै) + ३० (व्या) = ४०
बर्णन (Description) : यसमा सुरको साधनासंग सम्बन्धित ज्ञान र सीपहरु समावेश गरिएका छन्।	
उद्देश्य (Objective) :	
<ul style="list-style-type: none"> ● सुरको साधना गर्ने। 	
कार्यहरु (Tasks) :	
<ol style="list-style-type: none"> १. सा (षड्ज) स्वरको अभ्यास गर्ने। २. उ स्वरको अभ्यास गर्ने। ३. अलंकारको अभ्यास गर्ने। ४. ताल अनुसारको अलंकार गाउने। ५. स्वर ज्ञानको पहिचान गरि गाउने। ६. सप्तकको पहिचान गरी गाउने। ७. थाट अनुसार अलंकारको साधना गर्ने। ८. न्यूनतम २० प्रकारको अलंकार अभ्यास गर्ने। 	

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कुल समय : घण्टा
 सैद्धान्तिक : घण्टा
 व्यवहारिक : घण्टा

कार्य (Task) : १. सा (षडज) स्वरको साधना/अभ्यास गर्ने ।

कार्य चरणहरु (Steps)	अन्तिम कार्यसम्पादन उद्देश्य (Terminal performance objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related technical knowledge)
<p>१. प्रशिक्षण ग्रहण गर्ने । २. सुरबाजा(तानपुरा / हार्मोनियम)को व्यवस्था गर्ने । ३. सुरबाजा(तानपुरा / हार्मोनियम)मा सा नोट बजाउने । ४. सुरबाजा (तानपुरा / हार्मोनियम)को सुरलाई ध्यान दिएर सुन्ने । ५. सा स्वर पहिचान गर्ने । ६. सुर सुनेर सा स्वर गाउने । ७. सहि आसनमा बसेर गाउने । ८. बिहानको समय लामो स्वास लिएर सा स्वर नकमाइकन गाउने । ९. सा स्वरको शुद्ध उच्चारण गर्ने । १०. प्रत्येक दिन बिहान उठेर १५ देखि २० मिनेट सा स्वरमा अडिएर सा गाउने । ११. कक्षाकोठा सफा राख्ने । १२. अग्रजलाई सम्मान गर्ने । १३. अनुशासन कायम गर्ने ।</p>	<p><u>दिइएको (Given):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • कक्षाकोठा • हार्मोनियम, तानपुरा • तबला <p><u>कार्य (Task):</u></p> <p>सा (षडज) स्वरको पहिचान गर्ने ।</p> <p><u>मापदण्ड (Standard):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • सा अर्थात षडज स्वरको पहिचान गरेको । • सुरबाजा संग सुर मिलाएर गाएको । • नकमाइकन सा स्वरलाई लामो समय सम्म गाएको । 	<p><u>सा स्वर:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • स्वरको परिभाषा र परिचय । • सुरबाजामा सा नोट पहिचान । • सहि आसनमा बस्ने विधि । • गायन समय । • अभिलेख र सावधानी ।

औजार, उपकरण र सामग्रीहरु (Tools, Equipment and Materials): कापी/डायरी, कलम, गलैचा, चकटी
 सुरक्षा/सावधानीहरु (Safety/Precautions):

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कुल समय : घण्टा
सैद्धान्तिक : घण्टा
व्याबहारिक : घण्टा

कार्य (Task) : २. ७ स्वरको अभ्यास गर्ने ।

कार्य चरणहरु (Steps)	अन्तिम कार्यसम्पादन उद्देश्य (Terminal performance objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related technical knowledge)
<p>१. स्वरको अध्ययन गर्ने ।</p> <p>२. सुरबाजामा ७ स्वरको पहिचान गर्ने (सा रे ग म प ध नि) ।</p> <p>३. सुरबाजासंगै बजाएर गाउने ।</p> <p>४. हार्मोनियम/तानपुरामा आरोह अवरोह बजाएर गाउने ।</p> <p>५. सरगममा गाउने ।</p> <p>६. आकारमा गाउने ।</p> <p>७. लामो सास लिएर अलग अलग स्वरमा अडिएर गाउने अभ्यास गर्ने ।</p> <p>८. ७ स्वरलाई आकारमा अभ्यास गर्ने ।</p> <p>९. अनुशासन कायम गर्ने ।</p> <p>१०. अग्रजलाई सम्मान गर्ने ।</p> <p>११. कक्षाकोठा सफा राख्ने ।</p>	<p><u>दिइएको (Given):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● कक्षाकोठा ● हार्मोनियम, तानपुरा <p><u>कार्य (Task):</u></p> <p>७ स्वरको साधना/ अभ्यास गर्ने ।</p> <p><u>मापदण्ड (Standard):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● ७ स्वरको पहिचान गरेको । ● आरोह अवरोह पहिचान गरि गाएको । ● लामो सास लिएर अलग अलग स्वरमा अडिएर गाएको । ● स्वरलाई आकारमा गाएको । 	<ul style="list-style-type: none"> ● ७ स्वरको पहिचान र परिभाषा ● तानपुरा/ हार्मोनियममा गाउने विधि ● आरोह अवरोहको जानकारी ● अभिलेख र सावधानी ।

औजार, उपकरण र सामग्रीहरु (Tools, Equipment and Materials): कापी/डायरी, क्लम, गलैचा, चकटी
सुरक्षा/सावधानीहरु (Safety/Precautions):

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कुल समय : घण्टा
 सैद्धान्तिक : घण्टा
 व्यवहारिक : घण्टा

कार्य (Task) : ३. अलंकारको अभ्यास गर्ने ।

कार्य चरणहरु (Steps)	अन्तिम कार्यसम्पादन उद्देश्य (Terminal performance objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related technical knowledge)
<p>१. अलंकारको अध्ययन गर्ने ।</p> <p>२. सुरबाजा (हार्मोनियम, तानपुरा) बजाएर अलंकार गाउने ।</p> <p>३. सुरबाजा बजाएर अलंकारको आरोह अवरोह गाउने ।</p> <p>४. सुर-ताल पहिचान गरि गाउने ।</p> <p>५. अलंकारलाई सरगममा गाउने ।</p> <p>६. अलंकारलाई आकारमा गाउने ।</p> <p>७. अलंकारलाई मध्य लय र द्रुत लयमा गाउने ।</p> <p>८. सा र प नोट बजाएर अलंकार गाउने ।</p> <p>९. अलंकार आफै बनाएर गाउने ।</p> <p>१०. शुद्ध उच्चारण गर्ने ।</p> <p>११. अलंकारद्वारा स्वरमा माधुर्यता, मिठास ल्याउने ।</p> <p>१२. अलंकारद्वारा आवाजमा शशक्तपन, खुल्लापन ल्याउने ।</p> <p>१३. अनुशासन कायम गर्ने ।</p> <p>१४. अग्रजलाई सम्मान गर्ने ।</p> <p>१५. कक्षाकोठा सफा राख्ने ।</p>	<p><u>दिइएको (Given):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • कक्षाकोठा • हार्मोनियम, तानपुरा <p><u>कार्य (Task):</u></p> <p>अलंकारको अभ्यास गर्ने ।</p> <p><u>मापदण्ड (Standard):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • आरोह अवरोहको पहिचान गरि गाएको । • अलंकारलाई मध्य/द्रुत लयमा गाएको । • सा र प नोट बजाएर अलंकार गाएको । • अलंकार आकारमा गाएको 	<ul style="list-style-type: none"> • अलंकारको परिभाषा र परिचय • आरोह अवरोहको परिभाषा र परिचय • सरगम/आकारमा गाउने विधि • सा र प बजाएर आरोह अवरह गाउने विधि • अलंकार आफै बनाउने विधि • अभिलेख र सावधानी

औजार, उपकरण र सामग्रीहरु (Tools, Equipment and Materials): कापी/डायरी, कलम, गलैचा, चकटी
 सुरक्षा/सावधानीहरु (Safety/Precautions):

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कुल समय : घण्टा
सैद्धान्तिक : घण्टा
व्यबहारिक : घण्टा

कार्य (Task) : ४. ताल अनुसारको अलंकार गाउने ।

कार्य चरणहरु (Steps)	अन्तिम कार्यसम्पादन उद्देश्य (Terminal performance objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related technical knowledge)
<p>१. विभिन्न तालमा अलंकारको अध्ययन गर्ने ।</p> <p>२. सुरबाजा(हार्मोनियम, तानपुरा)/तालबाजा (तबला) बजाएर विभिन्न तालमा अलंकार गाउने ।</p> <p>३. शुद्ध उच्चारण गर्ने ।</p> <p>४. सुर-तालमा गाउने ।</p> <p>५. अलंकारलाई विभिन्न तालमा गाउने ।</p> <p>६. अलंकारलाई सा र प नोट बजाएर गाउने</p> <p>७. कहरवा ताल अनुसार अलंकार गाउने ।</p> <p>८. दादरा ताल अनुसार अलंकार गाउने ।</p> <p>९. भप ताल अनुसार अलंकार गाउने ।</p> <p>१०. रुपक ताल अनुसार अलंकार गाउने ।</p> <p>११. अलंकारलाई आकारमा गाउने ।</p> <p>१२. अलंकारद्वारा स्वरमा माधुर्यता, मिठास ल्याउने ।</p> <p>१३. अलंकारद्वारा आवाजमा खुल्लापन प्रष्ट उच्चारण ल्याउने ।</p> <p>१४. अलंकारलाई आकारमा गाउने ।</p> <p>१५. अनुशासन कायम गर्ने ।</p> <p>१६. अग्रजलाई सम्मान गर्ने ।</p> <p>१७. कक्षाकोठा सफा राख्ने ।</p>	<p><u>दिइएको (Given):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● कक्षाकोठा ● हार्मोनियम, तानपुरा <p><u>कार्य (Task):</u></p> <p>ताल अनुसारको अलंकारको अभ्यास गर्ने ।</p> <p><u>मापदण्ड (Standard):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● कहरवा तालमा अलंकारको अभ्यास गरेको । ● दादरा तालमा अलंकारको अभ्यास गरेको । ● भप तालमा अलंकारको अभ्यास गरेको । ● रुपक तालमा अभ्यास गरेको । ● अलंकारलाई आकारमा गाएको । ● अलंकारद्वारा स्वरमा माधुर्यता, मिठास ल्याएको । ● अलंकारद्वारा आवाजमा शशक्तपन, खुल्लापन ल्याएको । 	<ul style="list-style-type: none"> ● ताल अनुसारको अलंकारको अभ्यास गर्ने विधि ● विभिन्न तालको पहिचान र परिभाषा ● अलंकारलाई आकारमा अभ्यास गर्ने विधि ● अभिलेख र सावधानी ।

ओजार, उपकरण र सामग्रीहरु (Tools, Equipment and Materials): कापी/डायरी, कलम, गलैचा, चकटी
सुरक्षा/सावधानीहरु (Safety/Precautions):

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कुल समय : घण्टा
सैद्धान्तिक : घण्टा
व्यवहारिक : घण्टा

कार्य (Task) : ५. स्वर ज्ञानको पहिचान गरी गाउने ।

कार्य चरणहरु (Steps)	अन्तिम कार्यसम्पादन उद्देश्य (Terminal performance objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related technical knowledge)
<p>१. स्वर ज्ञानको अध्ययन गर्ने । २. हार्मोनियम/तानपुरामा सा र प नोट बजाएर ७ शुद्ध स्वर गाउने । ३. ५ विकृत (कोमल र तिब्र) स्वरको पहिचान गर्ने । ४. हार्मोनियम/तानपुरामा सा र प नोट बजाएर शुद्ध ७ र ५ विकृत (कोमल, तिब्र) स्वर गाउने । ५. अलग अलग १२ स्वर गाउने । ६. विभिन्न अलंकारद्वारा स्वर ज्ञान गाउने । ७. स्वरको शुद्ध उच्चारण गर्ने । ८. अनुशासन कायम गर्ने । ९. कक्षाकोठा सफा राख्ने ।</p>	<p><u>दिइएको (Given):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● कक्षाकोठा ● हार्मोनियम, तानपुरा, तबला <p><u>कार्य (Task):</u></p> <p>स्वर ज्ञान पहिचान गरी गाउने ।</p> <p><u>मापदण्ड (Standard):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● स्वर ज्ञानको अध्ययन गरेको । ● शुद्ध ७ र विकृत ५ (कोमल, तिब्र) स्वरको पहिचान गरेको । ● ५ विकृत (कोमल र तिब्र) स्वरको पहिचान गरेको । ● हार्मोनियम/तानपुरामा सा र प नोट बजाएर १२ स्वर गाएको । 	<ul style="list-style-type: none"> ● स्वर ज्ञानको परिभाषा र परिचय । ● स्वर ज्ञान पहिचान विधि । ● कोमल, तिब्र स्वर पहिचान विधि । ● सुरबाजा हार्मोनियम/तानपुरा)मा शुद्ध र विकृत स्वरको पहिचान । ● अभिलेख र सावधानी ।

औजार, उपकरण र सामग्रीहरु (Tools, Equipment and Materials): कापी/डायरी, कलम, गलैचा, चकटी
सुरक्षा/सावधानीहरु (Safety/Precautions):

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कुल समय : घण्टा
 सैद्धान्तिक : घण्टा
 व्यवहारिक : घण्टा

कार्य (Task) : ६. सप्तकको पहिचान गरी गाउने ।

कार्य चरणहरु (Steps)	अन्तिम कार्यसम्पादन उद्देश्य (Terminal performance objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related technical knowledge)
<p>१. सप्तकको बारेमा अध्ययन गर्ने । २. सप्तकको पहिचान गर्ने । ३. सुरबाजा तानपुरा/हार्मोनियम बजाएर सप्तक अन्तर्गत स्वर गाउने । ४. मन्द्र सप्तक गाउने । ५. मन्द्र सप्तकलाई विहानको समयमा गाउने । ६. मध्य सप्तक गाउने । ७. मध्य सप्तकलाई दिनको समयमा गाउने । ८. तार सप्तक गाउने । ९. तार सप्तकलाई बेलुकाको समयमा गाउने । १०. सप्तकमा आरोह अवरोह गाउने । ११. आफ्नो भोकल रेन्ज अनुसार सप्तकमा गाउने । १२. सप्तकमा विभिन्न अलंकार गाउने । १३. शुद्ध उच्चारण गर्ने । १४. अनुशासन कायम गर्ने । १५. अग्रजलाई सम्मान गर्ने । १६. कक्षाकोठा सफा राख्ने ।</p>	<p><u>दिईएको (Given):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> कक्षाकोठा हार्मोनियम, तानपुरा, तबला <p><u>कार्य (Task):</u></p> <p>सप्तक पहिचान गरि गाउने ।</p> <p><u>मापदण्ड (Standard):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> आरोह अवरोह गाएको । समय अनुसार सप्तकलाई गाएको । आफ्नो भोकल रेन्ज पहिचान गरि सप्तकमा गाएको । 	<ul style="list-style-type: none"> सप्तकको परिभाषा र परिचय आरोह अवरोहको परिभाषा र परिचय आरोह अवरोह गाउने विधि मन्द्र सप्तकको जानकारी तार सप्तकको जानकारी समय अनुसार सप्तक गाउने जानकारी आफ्नो भोकल रेन्ज अनुसार सप्तकमा गाउने जानकारी । अभिलेख र सावधानी ।

औजार, उपकरण र सामग्रीहरु (Tools, Equipment and Materials): कापी/डायरी, कलम, गलैचा, चकटी

सुरक्षा/सावधानीहरु (Safety/Precautions):

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कुल समय : घण्टा
 सैद्धान्तिक : घण्टा
 व्यवहारिक : घण्टा

कार्य (Task) : ७. थाट अनुसार अलंकारको साधना गर्ने ।

कार्य चरणहरु (Steps)	अन्तिम कार्यसम्पादन उद्देश्य (Terminal performance objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related technical knowledge)
<p>१. थाटको अध्ययन गर्ने । २. दश थाटको बारेमा अध्ययन गर्ने । ३. शुद्ध स्वर संयोजनको थाटको साधना गर्ने । ४. शुद्ध र विकृत स्वर संयोजनको थाटको साधना गर्ने । ५. शुद्ध उच्चारण गर्ने । ६. अनुशासन कायम गर्ने । ७. अग्रजलाई सम्मान गर्ने । ८. कक्षाकोठा सफा राख्ने ।</p>	<p><u>दिईएको (Given):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● कक्षाकोठा ● हार्मोनियम, तानपुरा, तबला <p><u>कार्य (Task):</u></p> <p>थाट अनुसार अलंकारको साधना गर्ने ।</p> <p><u>मापदण्ड (Standard):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● दश थाटको अध्ययन गरेको । ● शुद्ध स्वर संयोजन थाट अनुसार साधना गरेको । ● शुद्ध र विकृत स्वर संयोजनको थाट अनुसार साधना गरेको । 	<ul style="list-style-type: none"> ● थाटको परिभाषा र परिचय ● दश थाटको रचना विधि ● आरोह अवरोह गाउने विधि ● थाट अनुसार साधना गर्ने विधि ● अभिलेख र सावधानी ।

औजार, उपकरण र सामग्रीहरु (Tools, Equipment and Materials): कापी/डायरी, कलम, गलैचा, चकटी

सुरक्षा/सावधानीहरु (Safety/Precautions):

मोड्यूल : ४ : गायन विधा

समय : २० घण्टा (सै) + ८६ घण्टा (व्या) = १०६ घण्टा

पूर्णाङ्क : २५ (सै) + ७५ (व्या) = १००

बर्णन (Description): यसमा गीतको छनौट, गायन र प्रस्तुतिकरण संग सम्बन्धित ज्ञान र सीपहरु समावेश गरिएका छन्।

उद्देश्यहरु (Objectives) :

- गायन विधासँग सम्बन्धित विभिन्न गीतको छनौट गर्ने।
- गीत गाउने।
- गीतको प्रस्तुतिकरण गर्ने।

सब- मोड्यूलहरु (Sub modules) :

1. गीतको छनौट
2. गायन
3. गीतको प्रस्तुतिकरण

सब मोड्यूल : १ : गीतको छनौट

समय : २ घण्टा (सै) + १४ घण्टा (व्या) = १६ घण्टा

बर्णन (Description) : यसमा गीतको छनौटसँग सम्बन्धित ज्ञान र सीपहरु समावेश गरिएका छन्।

उद्देश्य (Objective) :

- गीतको छनौट गर्ने।

कार्यहरु (Tasks) :

1. शास्त्रीय गायन छनौट गर्ने।
2. आधुनिक गायन छनौट गर्ने।
3. लोक गायन छनौट गर्ने।
4. भजन गायन छनौट गर्ने।

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कुल समय : घण्टा
 सैद्धान्तिक : घण्टा
 व्यवहारिक : घण्टा

कार्य (Task): १. शास्त्रीय गायन छनौट गर्ने ।

कार्य चरणहरु (Steps)	अन्तिम कार्यसम्पादन उद्देश्य (Terminal performance objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related technical knowledge)
<p>१. स्वरको प्रकृति र गायन क्षमता अनुसार शास्त्रीय गायन छनौट गर्ने ।</p> <p>२. शास्त्रीय संगीतको अध्ययन गर्ने ।</p> <p>३. तानपुरा, हार्मोनियम र तबला बजाएर शास्त्रीय संगीत गाउने ।</p> <p>४. समय अनुसार विभिन्न राग गाउने ।</p> <p>५. विभिन्न तालमा शास्त्रीय संगीत गाउने ।</p> <p>६. विभिन्न पुराना तथा नया शास्त्रीय संगीत सुनेर गाउने ।</p> <p>७. विभिन्न सुरबाजा/तालबाजामा शास्त्रीय संगीत गाउने ।</p> <p>८. गीतको भाव अनुरूप शुद्ध उच्चारण गर्ने ।</p> <p>९. अग्रजलाई सम्मान गर्ने ।</p> <p>१०. अनुशासन कायम गर्ने ।</p> <p>११. कक्षाकोठा सफा राख्ने ।</p>	<p><u>दिइएको (Given):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> कक्षाकोठा तानपुरा, हार्मोनियम, तबला, सितार आदि चकटी, गलैचा <p><u>कार्य (Task):</u></p> <p>शास्त्रीय संगीत गायन छनौट गर्ने ।</p> <p><u>मापदण्ड (Standard):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> स्वरको प्रकृतिअनुसार गायन विधाको छनौट गरेको । सुरबाजा/तालबाजा बजाएर गाएको । रेन्ज र स्वरको प्रकृतिअनुसारको शास्त्रीय संगीत गाएको । पुराना/नयां विभिन्न शास्त्रीय संगीत गाएको । गीतको भाव अनुसार शुद्ध उच्चारण गरेको । समय अनुसार शास्त्रीय संगीत गाएको । 	<ul style="list-style-type: none"> शास्त्रीय गायनको परिचय र परिभाषा स्वरको प्रकृतिअनुसार शास्त्रीय गायन छनौट गर्ने विधि सुरबाजा/तालबाजामा शास्त्रीय संगीत गाउने विधि गीतको भाव अनुसार शुद्ध उच्चारणको जानकारी समय अनुसार शास्त्रीय संगीत गाउने विधि । अभिलेख र सावधानी ।

औजार, उपकरण र सामग्रीहरु (Tools, Equipment and Materials): कापी/डायरी, किताब, कलम, गलैचा, चकटी

सुरक्षा/सावधानीहरु (Safety/Precautions): सुर-तालमा गाउने, सुरबाजा/तालबाजा बजाएर गाउने, गीतको भाव अनुरूप शुद्ध उच्चारण गर्ने, अनुशासन कायम गर्ने, अग्रजलाई सम्मान गर्ने, कक्षाकोठा सफा राख्ने, सावधानी अपनाउने ।

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कुल समय : घण्टा
 सैद्धान्तिक : घण्टा
 व्यवहारिक : घण्टा

कार्य (Task) : २. आधुनिक गायन छनौट गर्ने ।

कार्य चरणहरु (Steps)	अन्तिम कार्यसम्पादन उद्देश्य (Terminal performance objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related technical knowledge)
<p>१. स्वरको प्रकृतिअनुसार गायन विधाको छनौट गर्ने ।</p> <p>२. गायन विधाको बारेमा अध्ययन गर्ने ।</p> <p>३. हार्मोनियम, गीतार, तबला आदि बजाएर गाउने ।</p> <p>४. रेन्ज र स्वरको प्रकृतिअनुसारको आधुनिक गीत गाउने ।</p> <p>५. सुर-तालमा गीत गाउने ।</p> <p>६. विभिन्न तालहरुमा गीत गाउने ।</p> <p>७. गीतको भाव अनुरूप शुद्ध उच्चारण गर्ने ।</p> <p>८. पुराना तथा नया आधुनिक गीत संगीत सुनेर गाउने ।</p> <p>९. अग्रजलाई सम्मान गर्ने ।</p> <p>१०. अनुशासन कायम गर्ने ।</p>	<p><u>दिइएको (Given):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> कक्षाकोठा हार्मोनियम, तबला, मादल, गीतार, बांसुरी आदि चकटी, गलैचा । <p><u>कार्य (Task):</u></p> <p>आधुनिक गायन छनौट गर्ने ।</p> <p><u>मापदण्ड (Standard):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> स्वरको प्रकृतिअनुसार गायन विधाको छनौट गरेको । सुरबाजा/तालबाजामा गाएको । रेन्ज र स्वरको प्रकृतिअनुसारको गीत गाएको । पुराना/नयां आधुनिक गीत गाएको । गीतको शुद्ध उच्चारण गरेको । 	<ul style="list-style-type: none"> आधुनिक गायनको परिचय र परिभाषा स्वरको प्रकृतिअनुसार गीत गाउने विधि सुरबाजा/तालबाजामा गाउने विधि सुर-तालमा गाउने जानकारी विभिन्न पुराना नयां आधुनिक गीतको जानकारी शुद्ध उच्चारणको जानकारी अभिलेख र सावधानी ।

ओजार, उपकरण र सामग्रीहरु (Tools, Equipment and Materials): कापी/डायरी, किताब, कलम, गलैचा, चकटी

सुरक्षा/सावधानीहरु (Safety/Precautions):

- कक्षाकोठा सफा राख्ने ।

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कुल समय : घण्टा
संदर्भान्तरिक : घण्टा
व्याबहारिक : घण्टा

कार्य (Task) ३. लोक गायन छनौट गर्ने ।

कार्य चरणहरु (Steps)	अन्तिम कार्यसम्पादन उद्देश्य (Terminal performance objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related technical knowledge)
<p>१. स्वरको प्रकृतिअनुसार लोक गायन विधाको छनौट गर्ने ।</p> <p>२. लोक गीत संगीत सम्बन्धी अध्ययन र संकलन गर्ने ।</p> <p>३. रेन्ज र स्वरको प्रकृतिअनुसार गीत गाउने ।</p> <p>४. गीतको भाव अनुरूप शुद्ध उच्चारण गर्ने ।</p> <p>५. विभिन्न तालमा लोक गीत गाउने ।</p> <p>६. लोक (सुरबाजा/तालबाजा) बजाएर लोक गीत गाउने ।</p> <p>७. नेपाली संस्कृति तथा चाडपर्व भलिक्ने गीत संगीतको संकलन र प्रवर्धन गरि गाउने ।</p> <p>८. पुराना तथा नयां गीत सुनेर गाउने ।</p> <p>९. अग्रजलाई सम्मान गर्ने ।</p> <p>१०. अनुशासन कायम गर्ने ।</p>	<p><u>दिइएको (Given):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> कक्षाकोठा मादल, सारंगी, हार्मोनियम, धिमे, खिं, डम्फु बांसुरी, खैजडि, शहनाई आदि चकटी, कुर्सि गलैचा <p><u>कार्य (Task):</u></p> <p>लोक गायन छनौट गर्ने ।</p> <p><u>मापदण्ड (Standard):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> स्वरको प्रकृतिअनुसार गायन विधाको छनौट गरेको । रेन्ज र स्वरको प्रकृतिअनुसारको गीत गाएको । विभिन्न सुरबाजा/तालबाजामा लोक गीत गाएको । गीतको भाव अनुसार शुद्ध उच्चारण गरेको । नेपाली संस्कृति/चाडपर्व भलिक्ने गीत गाएको । पुराना/नयां गीत गाएको । 	<ul style="list-style-type: none"> लोक गायनको परिचय र परिभाषा स्वरको प्रकृतिअनुसार गीत गाउने विधि सुरबाजा/तालबाजामा लोक गीत गाउने विधि नेपाली संस्कृति/चाडपर्व भलिक्ने गीतको संकलन प्रवर्धन गरि गाउने गीतको भाव अनुसार शुद्ध उच्चारणको जानकारी अभिलेख र सावधानी ।

औजार, उपकरण र सामग्रीहरु (Tools, Equipment and Materials): कापी/डायरी, किताब, कलम, गलैचा, चकटी

सुरक्षा/सावधानीहरु (Safety/Precautions):

- कक्षाकोठा सफा राख्ने ।

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कुल समय : घण्टा
 सैद्धान्तिक : घण्टा
 व्यवहारिक : घण्टा

कार्य (Task): ४. भजन गायन छनौट गर्ने ।

कार्य चरणहरू (Steps)	अन्तिम कार्यसम्पादन उद्देश्य (Terminal performance objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related technical knowledge)
<p>१. स्वरको प्रकृतिअनुसार गायन विधाको छनौट गर्ने ।</p> <p>२. भजन गायन विधाको बारेमा अध्ययन गर्ने ।</p> <p>३. हार्मोनियम, गीतार, तबला आदि बजाएर गाउने ।</p> <p>४. रेन्ज र स्वरको प्रकृतिअनुसारको भजन गीत गाउने ।</p> <p>५. सुर-तालमा गीत गाउने ।</p> <p>६. विभिन्न तालहरूमा गीत गाउने ।</p> <p>७. गीतको भाव अनुरूप शुद्ध उच्चारण गर्ने ।</p> <p>८. पुराना तथा नया भजन गीत संगीत सुनेर गाउने ।</p> <p>९. अग्रजलाई सम्मान गर्ने ।</p> <p>१०. अनुशासन कायम गर्ने ।</p>	<p><u>दिइएको (Given):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • कक्षाकोठा • हार्मोनियम, तबला, मादल, तानपुरा, गीतार आदि • चकटी, गलैचा <p><u>कार्य (Task):</u></p> <p>भजन गायन छनौट गर्ने ।</p> <p><u>मापदण्ड (Standard):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • स्वरको प्रकृतिअनुसार गायन विधाको छनौट गरेको । • सुरबाजा/तालबाजामा गाएको । • रेन्ज र स्वरको प्रकृतिअनुसारको गीत गाएको । • पुराना/नयां भजन गीत गाएको । • गीतको शुद्ध उच्चारण गरेको । 	<ul style="list-style-type: none"> • भजन गायनको परिचय र परिभाषा • स्वरको प्रकृतिअनुसार गीत गाउने विधि • सुरबाजा/तालबाजामा गाउने विधि • सुर-तालमा गाउने जानकारी • विभिन्न पुराना नयां भजन गीतको जानकारी • शुद्ध उच्चारणको जानकारी • अभिलेख र सावधानी ।

औजार, उपकरण र सामग्रीहरू (Tools, Equipment and Materials): कापी/डायरी, किताब, कलम, गलैचा, चकटी

सुरक्षा/सावधानीहरू (Safety/Precautions): सुर-तालमा गाउने, सुरबाजा/तालबाजा बजाएर गाउने, गीतको भाव अनुरूप शुद्ध उच्चारण गर्ने, अनुशासन कायम गर्ने, अग्रजलाई सम्मान गर्ने, कक्षाकोठा सफा राख्ने, सावधानी अपनाउने ।

सब मोड्यूल : २ : गायन

समय : १४ घण्टा (सै) + ५६ घण्टा (व्या) = ७० घण्टा

बर्णन (Description) : यसमा गायन विधासँग सम्बन्धित विभिन्न गीतहरु गाउने कार्यसंग सम्बन्धित ज्ञान र सीपहरु समावेश गरिएका छन्।

उद्देश्य (Objective) :

- गीत गाउने।

कार्यहरु (Tasks) :

१. कहरवा तालमा गीत गाउने अभ्यास गर्ने।
२. दादरा तालमा गीत गाउने अभ्यास गर्ने।
३. खेमटा तालमा गीत गाउने अभ्यास गर्ने।
४. रुपक तालमा गीत गाउने अभ्यास गर्ने।
५. दिपचन्दी तालमा गीत गाउने अभ्यास गर्ने।
६. भूयाउरे तालमा गीत गाउने अभ्यास गर्ने।
७. सोरठी तालमा गीत गाउने अभ्यास गर्ने।
८. खैंजडी र डम्फूको तालमा गीत गाउने अभ्यास गर्ने।

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कुल समय : घण्टा
सैद्धान्तिक : घण्टा
व्याबहारिक : घण्टा

कार्य (Task): १. कहरवा तालमा गीत गाउने अभ्यास गर्ने ।

कार्य चरणहरू (Steps)	अन्तिम कार्यसम्पादन उद्देश्य (Terminal performance objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related technical knowledge)
<p>१. कहरवा तालको अध्ययन गर्ने । २. कहरवा तालको बोल अभ्यास गर्ने । ३. कहरवा तालमा गीत गाउने अभ्यास गर्ने । ४. कहरवा तालमा बनेका गीतको पहिचान गर्ने । ५. विभिन्न लयकारीमा बनेका गीतको पहिचान गर्ने । ६. सुरबाजा (हार्मोनियम, गीतार, किबोर्ड, वायोलिन) र तालबाजा (तबला, मादल, गीतार, ढोलक आदि) मा गीत गाउने । ७. स्वरको प्रकृति अनुसारको रेन्ज र स्केलको छन्नौट गरि गीत गाउने । ८. कहरवा तालमा बनेका पुराना तथा नयाँ गीत सुन्ने । ९. कहरवा तालमा बनेका पुराना तथा नयाँ गीत गाउने । १०. तालि, खालि र मात्रा गनेर तालमा गीत गाउने । ११. फरक फरक विधाका कहरवा तालमा बनेका गीतहरू सुनेर गाउने । १२. गीतको भाव अनुरूप शुद्ध उच्चारण गर्ने । १३. अग्रजलाई सम्मान गर्ने । १४. कक्षाकोठा सफा राख्ने । १५. अनुशासन कायम गर्ने ।</p>	<p>दिईएको (Given):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कक्षाकोठा ● सुरबाजा, तालबाजा (हार्मोनियम, गीतार, किबोर्ड तबला, मादल, वायोलिन, बांसुरी, सारङ्गी आदि) <p>कार्य (Task): कहरवा तालमा गीत गाउने अभ्यास गर्ने ।</p> <p>मापदण्ड (Standard):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कहरवा तालको लयमा गीत गाएको । ● कहरवा तालमा बनेक गीतहरू पहिचान गरेको । ● विभिन्न लयकारीमा बनेका गीत पहिचान गरेको । ● स्वरको प्रकृति अनुसारको रेन्ज र स्केलको छन्नौट गरि गाएको । ● सुरबाजा, तालबाजामा कहरवा ताल बजाएर गीत गाएको । 	<ul style="list-style-type: none"> ● कहरवा तालको परिचय र परिभाषा ● कहरवा तालमा बनेका गीत गाउने विधि ● कहरवा तालमा बनेका गीतहरू पहिचान विधि ● विभिन्न लयकारीमा बनेका गीत पहिचान विधि ● स्वरको प्रकृति अनुसारको रेन्ज र स्केलको छन्नौट गरि गाउने जानकारी ● तालि, खालि र मात्रा गनेर गाउने जानकारी ● सावधानि र अभिलेख

औजार, उपकरण र सामग्रीहरू (Tools, Equipment and Materials): कापी/डायरी, किताब, कलम, गलैचा, चकटी

सुरक्षा/सावधानीहरू (Safety/Precautions):

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कुल समय : घण्टा
 सैद्धान्तिक : घण्टा
 व्याबहारिक : घण्टा

कार्य (Task): २. दादरा तालमा गीत गाउने अभ्यास गर्ने।

कार्य चरणहरु (Steps)	अन्तिम कार्यसम्पादन उद्देश्य (Terminal performance objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related technical knowledge)
<p>१. दादरा तालको अध्ययन गर्ने। २. दादरा तालमा बनेका गीतको पहिचान गर्ने। ३. सुरबाजा (हार्मोनियम, गीतार, किबोर्ड, वायोलिन) र तालबाजा (तबला, मादल, गीतार, ढोलक आदि) बजाएर गीत गाउने। ४. स्वरको प्रकृति अनुसारको रेन्ज र स्केलको छनौट गरि गीत गाउने। ५. दादरा तालमा बनेका पुराना तथा नया गीत सुन्ने। ६. दादरा तालमा बनेका पुराना तथा नयां गीत गाउने। ७. तालि, खालि र मात्रा गनेर तालमा गीत गाउने। ८. फरक फरक विधाका दादरा तालमा बनेका गीतहरु सुनेर गाउने। ९. गीतको भाव अनुरूप शुद्ध उच्चारण गर्ने। १०. अग्रजलाई सम्मान गर्ने। ११. कक्षाकोठा सफा राख्ने। १२. अनुशासन कायम गर्ने।</p>	<p><u>दिइएको (Given):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> कक्षाकोठा सुरबाजा, तालबाजा (हार्मोनियम, गीतार, किबोर्ड तबला, मादल, भायोलिन, बांसुरी, सारङ्गी आदि) <p><u>कार्य (Task):</u> दादरा तालमा गीत गाउने अभ्यास गर्ने।</p> <p><u>मापदण्ड (Standard):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> दादरा तालमा बनेका गीत गाएको। दादरा तालमा बनेके गीतहरु पहिचान गरेको स्वरको प्रकृति अनुसारको रेन्ज र स्केलको छनौट गरि गाएको। सुरबाजा, तालबाजमा दादरा ताल बजाएर गीत गाएको तालि, खालि र मात्रा गनेर गीत गाएको। गीतको भाव अनुरूप शुद्ध उच्चारण गरेको। 	<ul style="list-style-type: none"> दादरा तालको परिचय र परिभाषा दादरा तालमा बनेका गीत गाउने विधि दादरा तालमा बनेका गीतहरु पहिचान विधि स्वरको प्रकृति अनुसारको रेन्ज र स्केलको छनौट गरि गाउने जानकारी तालि, खालि र मात्रा गनेर गाउने जानकारी सावधानि र अभिलेख

औजार, उपकरण र सामग्रीहरु (Tools, Equipment and Materials): कापी/डायरी, किताब, कलम, गलैचा, चकटी

सुरक्षा/सावधानीहरु (Safety/Precautions):

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कुल समय : घण्टा
 सैद्धान्तिक : घण्टा
 व्याबहारिक : घण्टा

कार्य (Task): ३. खेमटा तालमा गीत गाउने अभ्यास गर्ने ।

कार्य चरणहरु (Steps)	अन्तिम कार्यसम्पादन उद्देश्य (Terminal performance objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related technical knowledge)
<p>१. खेमटा तालको अध्ययन गर्ने । २. खेमटा तालको बोल अभ्यास गर्ने । ३. खेमटा तालमा गीत गाउने अध्ययन गर्ने । ४. खेमटा तालमा बनेका गीतको पहिचान गर्ने । ५. सुरबाजा(हार्मोनियम, गीतार, किबोर्ड, वायोलिन) र तालबाजा (तबला, मादल, वायोलिन, वांसुरी, सारङ्गी आदि) बजाएर गीत गाउने । ६. स्वरको प्रकृति अनुसारको रेन्ज र स्केलको छनौट गरि गीत गाउने । ७. खेमटा तालमा बनेका पुराना तथा नया गीत सुन्ने । ८. खेमटा तालमा बनेका पुराना तथा नयाँ गीत गाउने । ९. तालि, खालि र मात्रा गनेर तालमा गीत गाउने । १०. फरक फरक विधाका खेमटा तालमा बनेका गीतहरु सुनेर गाउने । ११. गीतको भाव अनुरूप शुद्ध उच्चारण गर्ने । १२. अग्रजलाई सम्मान गर्ने । १३. कक्षाकोठा सफा राख्ने । १४ अनुशासन कायम गर्ने ।</p>	<p><u>दिइएको (Given):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • कक्षाकोठा • सुरबाजा, तालबाजा (हार्मोनियम, गीतार, किबोर्ड तबला, मादल, वायोलिन, वांसुरी, सारङ्गी आदि) <p><u>कार्य (Task):</u></p> <p>खेमटा तालमा गीत गाउने अभ्यास गर्ने ।</p> <p><u>मापदण्ड (Standard):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • खेमटा तालमा बनेका गीत गाएको । • खेमटा तालमा बनेका गीतहरु पहिचान गरेको । • स्वरको प्रकृति अनुसारको रेन्ज र स्केलको छनौट गरि गाएको । • सुरबाजा, तालबाजामा खेमटा ताल बजाएर गीत गाएको । • तालि, खालि र मात्रा गनेर गीत गाएको । • गीतको भाव अनुरूप शुद्ध उच्चारण गरेको 	<ul style="list-style-type: none"> • खेमटा तालको परिचय र परिभाषा • खेमटा तालमा बनेका गीत गाउने विधि • खेमटा तालमा बनेका गीतहरु पहिचान विधि • स्वरको प्रकृति अनुसारको रेन्ज र स्केलको छनौट गरि गाउने जानकारी • तालि, खालि र मात्रा गनेर गाउने जानकारी • सावधानि र अभिलेख

औजार, उपकरण र सामग्रीहरु (Tools, Equipment and Materials): कापी/डायरी, किताब, कलम, गलैंचा, चकटी

सुरक्षा/सावधानीहरु (Safety/Precautions):

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कुल समय : घण्टा
 सैद्धान्तिक : घण्टा
 व्याबहारिक : घण्टा

कार्य (Task): ४. रुपक तालमा गीत गाउने अभ्यास गर्ने ।

कार्य चरणहरु (Steps)	अन्तिम कार्यसम्पादन उद्देश्य (Terminal performance objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related technical knowledge)
<p>१. रुपक तालको अध्ययन गर्ने । २. रुपक तालको बोल अभ्यास गर्ने । ३. रुपक तालमा गीत गाउने अध्ययन गर्ने । ४. रुपक तालमा बनेका गीतको पहिचान गर्ने । ५. सुरबाजा(हार्मोनियम, गीतार, किबोर्ड, वायोलिन) र तालबाजा (तबला, मादल, भायोलिन, बांसुरी, सारङ्गी आदि) बजाएर गीत गाउने । ६. स्वरको प्रकृतिअनुसारको रेन्ज र स्केलको छनौट गरि गीत गाउने । ७. रुपक तालमा बनेका पुराना तथा नया गीत सुन्ने । ८. रुपक तालमा बनेका पुराना तथा नयाँ गीत गाउने । ९. तालि, खालि र मात्रा गनेर तालमा गीत गाउने । १०. फरक फरक विधाका रुपक तालमा बनेका गीतहरु सुनेर गाउने । ११. गीतको भाव अनुरूप शुद्ध उच्चारण गर्ने । १२. अग्रजलाई सम्मान गर्ने । १३. कक्षाकोठा सफा राख्ने । १४. अनुशासन कायम गर्ने ।</p>	<p><u>दिइएको (Given):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> कक्षाकोठा सुरबाजा, तालबाजा (हार्मोनियम, गीतार, किबोर्ड तबला, मादल, भायोलिन, बांसुरी, सारङ्गी आदि) <p><u>कार्य (Task):</u></p> <p>रुपक तालमा गीत गाउने अभ्यास गर्ने ।</p> <p><u>मापदण्ड (Standard):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> रुपक तालमा बनेका गीत गाएको । रुपक तालमा बनेका गीतहरु पहिचान गरेको । स्वरको प्रकृति अनुसारको रेन्ज र स्केलको छनौट गरि गाएको । सुरबाजा, तालबाजामा रुपक ताल बजाएर गीत गाएको तालि, खालि र मात्रा गनेर गीत गाएको । 	<ul style="list-style-type: none"> रुपक तालको परिचय र परिभाषा रुपक तालमा बनेका गीत गाउने विधि रुपक तालमा बनेका गीतहरु पहिचान विधि स्वरको प्रकृति अनुसारको रेन्ज र स्केलको छनौट गरि गाउने जानकारी तालि, खालि र मात्रा गनेर गाउने जानकारी सावधानि र अभिलेख

औजार, उपकरण र सामग्रीहरु (Tools, Equipment and Materials): कापी/डायरी, किताब, कलम, गलैंचा, चकटी

सुरक्षा/सावधानीहरु (Safety/Precautions):

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कुल समय : घण्टा
 सैद्धान्तिक : घण्टा
 व्याबहारिक : घण्टा

कार्य (Task): ५. दिपचन्दी तालमा गीत गाउने अभ्यास गर्ने ।

कार्य चरणहरु (Steps)	अन्तिम कार्यसम्पादन उद्देश्य (Terminal performance objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related technical knowledge)
<p>१. दिपचन्दी तालको अध्ययन गर्ने । २. दिपचन्दी तालको बोल अभ्यास गर्ने । ३. दिपचन्दी तालमा गीत गाउने अभ्यास गर्ने । ४. दिपचन्दी तालमा बनेका गीतको पहिचान गर्ने । ५. सुरबाजा (हार्मोनियम, गीतार, किबोर्ड, वायोलिन) र तालबाजा (तबला, मादल, गीतार, ढोलक आदि) बजाएर गीत गाउने । ६. स्वरको प्रकृतिअनुसारको रेन्ज र स्केलको छनौट गरि गीत गाउने । ७. दिपचन्दी तालमा बनेका पुराना तथा नया गीत सुन्ने । ८. दिपचन्दी तालमा बनेका पुराना तथा नयां गीत गाउने । ९. तालि, खालि र मात्रा गनेर तालमा गीत गाउने । १०. फरक फरक विधाका दिपचन्दी तालमा बनेका गीतहरु सुनेर गाउने । ११. गीतको भाव अनुरूप शुद्ध उच्चारण गर्ने । १२. अग्रजलाई सम्मान गर्ने । १३. कक्षाकोठा सफा राख्ने । १४. अनुशासन कायम गर्ने ।</p>	<p><u>दिइएको (Given):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • कक्षाकोठा • सुरबाजा, तालबाजा (हार्मोनियम, गीतार, किबोर्ड तबला, मादल, भायोलिन, बांसुरी, सारङ्गी आदि) <p><u>कार्य (Task):</u></p> <p>दिपचन्दी तालमा गीत गाउने अभ्यास गर्ने ।</p> <p><u>मापदण्ड (Standard):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • दिपचन्दी तालमा बनेका गीत गाएको • दिपचन्दी तालमा बनेक गीतहरु पहिचान गरेको । • स्वरको प्रकृति अनुसारको रेन्ज र स्केलको छनौट गरि गाएको । • सुरबाजा, तालबाजामा रूपक ताल बजाएर गीत गाएको • ताली, खाली र मात्रा गनेर गीत गाएको । 	<ul style="list-style-type: none"> • दिपचन्दी तालको परिचय र परिभाषा • दिपचन्दी तालमा बनेका गीत गाउने विधि • दिपचन्दी तालमा बनेका गीतहरु पहिचान विधि • स्वरको प्रकृति अनुसारको रेन्ज र स्केलको छनौट गरि गाउने जानकारी • तालि, खालि र मात्रा गनेर गाउने जानकारी • सावधानि र अभिलेख

औजार, उपकरण र सामग्रीहरु (Tools, Equipment and Materials): कापी/डायरी, किताब, कलम, गलैंचा, चकटी

सुरक्षा/सावधानीहरु (Safety/Precautions):

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कुल समय : घण्टा
सैद्धान्तिक : घण्टा
व्यवहारिक : घण्टा

कार्य (Task): ६. भ्राउरे/सोरठी तालमा गीत गाउने अभ्यास गर्ने ।

कार्य चरणहरू (Steps)	अन्तिम कार्यसम्पादन उद्देश्य (Terminal performance objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related technical knowledge)
<p>१. भ्राउरे/सोरठी तालको अध्ययन गर्ने ।</p> <p>२. भ्राउरे/सोरठी तालको बोल अभ्यास गर्ने ।</p> <p>३. यी तालमा गीत गाउने अभ्यास गर्ने ।</p> <p>४. यी तालमा बनेका गीतको पहिचान गर्ने ।</p> <p>५. सुरबाजा (हार्मोनियम, गीतार, किबोर्ड, वायोलिन) र तालबाजा (तबला, मादल, गीतार, ढोलक आदि) बजाएर गीत गाउने ।</p> <p>६. स्वरको प्रकृति अनुसारको रेन्ज र स्केलको छन्तौट गरि गीत गाउने ।</p> <p>७. यी तालमा बनेका पुराना तथा नया गीत सुन्ने ।</p> <p>८. यी तालमा बनेका पुराना तथा नयां गीत गाउने ।</p> <p>९. तालि, खाली र मात्रा गनेर तालमा गीत गाउने ।</p> <p>१०. फरक फरक विधाका यी तालमा बनेका गीतहरू सुनेर गाउने ।</p> <p>११. नेपाली मौलिकता, संस्कृतिमा आधारित सोरठि र भ्राउरे तालका गीतहरूको संकलन, संरक्षण र प्रवर्धन गर्ने</p> <p>१२. गीतको भाव अनुरूप शुद्ध उच्चारण गर्ने ।</p> <p>१३. अग्रजलाई सम्मान गर्ने ।</p> <p>१४. कक्षाकोठा सफा राख्ने ।</p> <p>१५. अनुशासन कायम गर्ने ।</p>	<p><u>दिइएको (Given):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● कक्षाकोठा ● सुरबाजा, तालबाजा (हार्मोनियम, गीतार, किबोर्ड तबला, मादल, वायोलिन, बांसुरी, सारङ्गी आदि) <p><u>कार्य (Task):</u></p> <p>भ्राउरे तालमा गीत गाउने अभ्यास गर्ने</p> <p><u>मापदण्ड (Standard):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● यी तालमा बनेक गीतहरू पहिचान गरेको ● स्वरको प्रकृति अनुसारको रेन्ज र स्केलको छन्तौट गरि गाएको । ● सुरबाजामा भ्राउरे र सोरठी ताल बजाएर गीत गाएको ● यी तालमा बनेका पुराना तथा नया गीत सुनेर गाएको । ● तालि, खाली र मात्रा गनेर गीत गाएको । ● नेपाली मौलिकता, संस्कृतिमा आधारित सोरठी र भ्राउरे तालका गीतहरूको संकलन, संरक्षण र प्रवर्धन गरेको । 	<ul style="list-style-type: none"> ● भ्राउरे र सोरठी तालको परिचय ● गीत गाउने विधि ● गीतहरू पहिचान ● स्वरको प्रकृति अनुसारको रेन्ज र स्केलको छन्तौट ● सुरबाजा, तालबाजामा गाउने विधि ● ताली, खाली र मात्रा गनेर गाउने तरिका ● संस्कृतिमा आधारित सोरठी र भ्राउरे तालका गीतहरूको संकलन, संरक्षण र प्रवर्धन गर्ने जानकारी ● गीतको भाव अनुरूप शुद्ध उच्चारण गर्ने जानकारी ● सावधानि र अभिलेख

औजार, उपकरण र सामग्रीहरू (Tools, Equipment and Materials): कापी/डायरी, किताब, कलम, गलैचा, चकटी

सुरक्षा/सावधानीहरू (Safety/Precautions):

सब मोड्यूल : ३ : गीतको प्रस्तुतिकरण

समय : ४ घण्टा (सै) + १६ घण्टा (व्या) = २० घण्टा

बर्णन (Description) : यसमा गायन विधासंग सम्बन्धित विभिन्न गीतको प्रस्तुतिकरणसंग सम्बन्धित ज्ञान र सीपहरु समावेस गरिएका छन्।

उद्देश्य (Objective) :

- विभिन्न गीत प्रस्तुत गर्ने।

कार्यहरु (Tasks) :

१. शुद्ध उच्चारण गर्ने।
२. गीतको भाव अनुसार गाउने।
३. भोकल रेन्ज/स्केलको पहिचान गरि गीत गाउने।
४. गीत रेकिङ्डिङ्को गर्ने।
५. स्टेज/रंगमञ्चमा गीतको प्रस्तुती गर्ने।
६. प्रतियोगीतात्मक कार्यक्रममा प्रस्तुती गर्ने।
७. चाडपर्वहरुमा गीत प्रस्तुती गर्ने।

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कुल समय : घण्टा
सैद्धान्तिक : घण्टा
व्याबहारिक : घण्टा

कार्य (Task): १. शुद्ध उच्चारण गर्ने ।

कार्य चरणहरु (Steps)	अन्तिम कार्यसम्पादन उद्देश्य (Terminal performance objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related technical knowledge)
<p>१. उच्चारण बारे अध्ययन गर्ने ।</p> <p>२. स्वर वर्णको शुद्ध उच्चारण गर्ने ।</p> <p>३. व्यञ्जन वर्णको शुद्ध उच्चारण गर्ने ।</p> <p>४. बाणीक/मात्रिक छन्दको शुद्ध उच्चारण गर्ने ।</p> <p>५. गीतको भाव अनुरूप शुद्ध उच्चारण गर्ने ।</p> <p>६. सुन्दा एउटै जस्तो सुनिने (स, श, ष/ण, न/त, ट आदि) फरक अक्षर को सहि उच्चारण गर्ने ।</p> <p>७. विभिन्न भाषाभाषीको सहि उच्चारण गर्ने ।</p> <p>८. अग्रजलाई सम्मान गर्ने ।</p> <p>९. कक्षा कोठा सफा राख्ने ।</p> <p>१०. अनुशासन कायम गर्ने ।</p>	<p><u>दिइएको (Given):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्यस्थल ● पुस्तक ● सुरबाजा, तालबाजा ● चकटी, गलैंचा <p><u>कार्य (Task):</u></p> <p>शुद्ध उच्चारण गर्ने ।</p> <p><u>मापदण्ड (Standard):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● उच्चारण बारे अध्ययन गरको । ● स्वर वर्णको शुद्ध उच्चारण गरेको । ● व्यञ्जन वर्णको शुद्ध उच्चारण गरेको । ● बाणीक/मात्रिक छन्दको शुद्ध उच्चारण गर्ने विधि ● गीतको भाव अनुरूप शुद्ध उच्चारण गर्ने विधि ● सुन्दा एउटै जस्तो सुनिने फरक अक्षर को सहि उच्चारण गर्ने विधि ● विभिन्न शब्दको सहि उच्चारण गर्ने विधि 	<ul style="list-style-type: none"> ● उच्चारणको परिचय र परिभाषा ● उच्चारण बारे अध्ययन गर्ने विधि ● स्वर वर्णको शुद्ध उच्चारण गर्ने विधि ● व्यञ्जन वर्णको शुद्ध उच्चारण गर्ने विधि ● बाणीक/मात्रिक छन्दको शुद्ध उच्चारण गर्ने विधि ● गीतको भाव अनुरूप शुद्ध उच्चारण गर्ने विधि ● सुन्दा एउटै जस्तो सुनिने फरक अक्षर को सहि उच्चारण गर्ने विधि ● विभिन्न शब्दको सहि उच्चारण गर्ने विधि

औजार, उपकरण र सामग्रीहरु (Tools, Equipment and Materials): कापी/डायरी, किताब, कलम, गलैंचा, चकटी

सुरक्षा/सावधानीहरु (Safety/Precautions):

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कुल समय : घण्टा
 संदर्भान्तरिक : घण्टा
 व्याबहारिक : घण्टा

कार्य (Task): २. गीतको भाव अनुसार गाउने ।

कार्य चरणहरु (Steps)	अन्तिम कार्यसम्पादन उद्देश्य (Terminal performance objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related technical knowledge)
<p>१. शब्दको अध्ययन गर्ने ।</p> <p>२. शब्दको भाव बुझेर गाउने ।</p> <p>३. शुद्ध उच्चारण गर्ने ।</p> <p>४. फरक विधाका गीतको भाव बुझेर गाउने ।</p> <p>५. समय अनुसार गीतको भाव बुझेर गाउने ।</p> <p>६. मौलिकता भल्किने गीतको भाव बुझेर गाउने ।</p> <p>७. भाषा भाषीका गीतको भाव बुझेर गाउने ।</p> <p>८. दर्शक श्रोताको माग अनुरूप भाव बुझेर गीत गाउने ।</p> <p>९. अग्रजलाई सम्मान गर्ने ।</p> <p>१०. कार्यस्थल सफा राख्ने ।</p> <p>११. अनुशासन कायम गर्ने ।</p>	<p><u>दिईएको (Given):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्यस्थल ● सुरवाजा तालवाजा (हार्मोनियम, तबला, गीतार, ढोलक, सारङ्गी, बांसुरी आदि) <p><u>कार्य (Task):</u></p> <p>गीतको भाव अनुसार गाउने ।</p> <p><u>मापदण्ड (Standard):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● शब्दको भाव बुझेर गाएको । ● समय अनुसार गीतको भाव बुझेर गाएको । ● मौलिकता भल्किने गीतको भाव बुझेर गाएको । ● दर्शक श्रोताको माग अनुसार गीतको भाव अनुसार गाएको । 	<ul style="list-style-type: none"> ● शब्दको अध्ययन गर्ने विधि ● शब्दको भाव बुझेर गाउने जानकारी ● शुद्ध उच्चारण गर्ने विधि ● फरक विधाका गीतको भाव बुझेर गाउने विधि ● समय अनुसार गीतको भाव बुझेर गाउने विधि

औजार, उपकरण र सामग्रीहरु (Tools, Equipment and Materials): कापी/डायरी, किताब, कलम, गलैचा, चकटी

सुरक्षा/सावधानीहरु (Safety/Precautions):

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कुल समय : घण्टा
 सैद्धान्तिक : घण्टा
 व्यवहारिक : घण्टा

कार्य (Task): ३. भोकल रेन्ज/स्केलको पहिचान गरि गीत गाउने।

कार्य चरणहरु (Steps)	अन्तिम कार्यसम्पादन उद्देश्य (Terminal performance objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related technical knowledge)
<p>१. भोकल रेन्ज/स्केल/कर्डको अध्ययन गर्ने।</p> <p>२. आफ्नो भोकल रेन्जको पहिचान गरि गाउने।</p> <p>३. मेजर/माइनर कर्डको पहिचान गरि गाउने।</p> <p>४. विभिन्न गीतहरुको स्केल/कर्ड पहिचान गर्ने।</p> <p>५. विभिन्न विधाका गीतहरुको ताल पहिचान गर्ने।</p> <p>६. विभिन्न सुरबाजा/तालबाजाहरु बजाएर सुर-तालमा गाउने।</p> <p>७. गीतको भाव अनुरूप शुद्ध उच्चारण गरि गाउने।</p> <p>८. समय अनुसार फरक रेन्जमा गाउने।</p> <p>९. अग्रजलाई सम्मान गर्ने।</p> <p>१०. कार्यस्थल सफा राख्ने।</p> <p>११. अनुशासन कायम गर्ने।</p>	<p><u>दिईएको (Given):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्यस्थल ● सुरबाजा, तालबाजा (हार्मोनियम, गीतार, तबला, किबोर्ड, मादल) <p><u>कार्य (Task):</u></p> <p>भोकल रेन्ज/कर्डको पहिचान गरि गीत गाउने।</p> <p><u>मापदण्ड (Standard):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● आफ्नो भोकल रेन्ज पहिचान गरि गाएको। ● गीतको कर्ड/स्केल पहिचान गरि गाएको। ● सुर-ताल/स्केलमा गीत गाएको। 	<ul style="list-style-type: none"> ● रेन्ज/स्केलको परिभाष र परिचय। ● सुरबाजामा स्केलको पहिचान। ● गीतमा रेन्जको पहिचान विधि। ● गायन समय। ● अभिलेख र सावधानी।

औजार, उपकरण र सामग्रीहरु (Tools, Equipment and Materials): कापी/डायरी, कलम, माइक्रोफोन, साउण्ड सिस्टम

सुरक्षा/सावधानीहरु (Safety/Precautions):

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कुल समय : घण्टा
 संदर्भान्तरिक : घण्टा
 व्यवहारिक : घण्टा

कार्य (Task): ४. गीत रेकर्डिङ गर्ने ।

कार्य चरणहरु (Steps)	अन्तिम कार्यसम्पादन उद्देश्य (Terminal performance objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related technical knowledge)
<p>१. स्वरको प्रकृति (भोकल रेन्ज) अनुसार गीत (शब्द, संगीत)को छनौट गर्ने ।</p> <p>२. गीत रेकर्डिङको बारेमा जानकारी लिने ।</p> <p>३. रेकर्डिङ स्टुडियो, माइक्रोफोन तथा हेडफोनको जानकारी लिने ।</p> <p>४. स्वरको प्रकृतिअनुसारको गीत रेकर्डिङ गर्ने ।</p> <p>५. गीतको भाव अनुसार शुद्ध उच्चारण गरि रेकर्डिङ गर्ने ।</p> <p>६. सुर-तालमा गीत रेकर्डिङ गर्ने ।</p> <p>७. स्टुडियोमा गीत रेकर्डिङ गर्ने ।</p> <p>८. रेडियोमा गीत रेकर्डिङ गर्ने ।</p> <p>९. टिभीमा गीत रेकर्डिङ गर्ने ।</p> <p>१०. लाइभ बाजाहरु संग गीत रेकर्डिङ गर्ने ।</p> <p>११. म्युजिक ट्र्याकमा गीत रेकर्डिङ गर्ने ।</p> <p>१२. विभिन्न विधाका गीतहरु रेकर्डिङ गर्ने ।</p> <p>१३. नेपाली मौलिकता संस्कृति भल्किने गीतहरु रेकर्डिङ गर्ने ।</p> <p>१४. अग्रजलाई सम्मान गर्ने ।</p> <p>१५. कार्यस्थल सफा राख्ने ।</p> <p>१६. अनुशासन कायम गर्ने ।</p>	<p><u>दिइएको (Given):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> कार्यस्थल गीतको शब्द र संगीत सुरबाजा, तालबाजा (हार्मोनियम, गीतार, तबला, किबोर्ड, मादल, ढोलक, सारंगी, बांसुरी, भ्वाइलिन) म्युजिक ट्र्याक लाइभ व्याण्ड कुर्सि, टेबल <p><u>कार्य (Task):</u></p> <p>गीत रेकर्डिङ गर्ने ।</p> <p><u>मापदण्ड (Standard):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> रेकर्डिङ गर्ने गीतको छनौट गरेको । स्टुडियोमा गीत रेकर्डिङ गरेको । लाइभ बाजा संग गीत रेकर्डिङ गरेको । म्युजिक ट्र्याकमा गीत रेकर्डिङ गरेको । रेडियो, टिभीमा रेकर्डिङ गरेको । गीतको भाव अनुसार उच्चारण गरेको । विभिन्न विधाका गीतहरु रेकर्डिङ गरेको । नेपाली मौलिकता संस्कृति भल्किने गीतहरु रेकर्डिङ गरेको । 	<ul style="list-style-type: none"> गीत रेकर्डिङको परिभाषा र परिचय रेकर्डिङ गर्ने गीतको छनौट गर्ने विधि स्टुडियोमा रेकर्डिङ गर्ने विधि रेकर्डिङ स्टुडियो, माइक्रोफोन तथा हेडफोनको जानकारी रेडियो, टिभीमा रेकर्डिङ गर्ने विधि लाइभ बाजा/म्युजिक ट्र्याकमा गाउने विधि अभिलेख र सावधानि

औजार, उपकरण र सामग्रीहरु (Tools, Equipment and Materials): माइक्रोफोन, साउण्ड सिस्टम, डायरि/कापी, कलम, म्युजिक ट्र्याक, रेकर्डिङ मेसिन, रेकर्डिङ स्टुडियो

सुरक्षा/सावधानीहरु (Safety/Precautions):

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कुल समय : घण्टा
 सैद्धान्तिक : घण्टा
 व्यवहारिक : घण्टा

कार्य (Task): ५. रंगमच्चमा गीतको प्रस्तुती गर्ने ।

कार्य चरणहरू (Steps)	अन्तिम कार्यसम्पादन उद्देश्य (Terminal performance objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related technical knowledge)
<p>१. आफ्नो स्वरको प्रकृति अनुसारको गीत प्रस्तुति गर्ने ।</p> <p>२. आधुनिक प्रविधि(माइक्रोफोन, साउण्ड सिस्टम, सिडि आदि)को जानकारी तथा सहयोग लिने ।</p> <p>३. रंगमच्चमा गीतको भाव अनुसारको आकर्षक प्रस्तुति गर्ने ।</p> <p>४. समय/दर्शकको माग अनुसार रंगमच्चमा गीत प्रस्तुती गर्ने ।</p> <p>५. सुहाउंदो आकर्षक भेषभुषमा प्रस्तुती गर्ने ।</p> <p>६. म्युजिक ट्र्याकमा प्रस्तुती गर्ने ।</p> <p>७. लाइभ व्याण्ड संग प्रस्तुती गर्ने ।</p> <p>८. नेपाली मौलिक, संस्कृति भक्तिको गीत प्रस्तुती गर्ने ।</p> <p>९. गीतको शुद्ध उच्चारण गर्ने ।</p> <p>१०. फरक विधाका गीतहरू प्रस्तुत गर्ने ।</p> <p>११. कार्यस्थल सफा राख्ने ।</p> <p>१२. अनुशासनको पालना गर्ने ।</p> <p>१३. अग्रजलाई सम्मान गर्ने ।</p> <p>१४. सानालाई माया/साथीभाईसंग सहकार्य गर्ने ।</p> <p>१५. अनुशासन कायम गर्ने ।</p>	<p><u>दिइएको (Given):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्यस्थल ● सुरबाजा, तालबाजा (हार्मोनयम, गीतार, तबला, किबोर्ड, मादल, ढोलक, ड्रम, सारंगी, वांसुरी, भ्वाइलिन आदि) ● म्युजिक ट्र्याक ● सिडि, डिभिडि <p><u>कार्य (Task):</u></p> <p>स्टेज/रंगमच्चमा गीतको प्रस्तुती गर्ने ।</p> <p><u>मापदण्ड (Standard):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● रंगमच्च/स्टेजमा गीतको भाव अनुसार प्रस्तुती गरेको । ● आफ्नो विधा पहिचान गरि गीत प्रस्तुती गरेको । ● आधुनिक प्रविधि(माइक्रोफोन, साउण्ड सिस्टम, सिडि आदि)को जानकारी लिएको । ● समय सापेक्ष दर्शकको माग अनुसारको गीत प्रस्तुती गरेको । ● लाइभ व्याण्ड/म्युजिक ट्र्याक संग गाएको । 	<ul style="list-style-type: none"> ● रंगमच्चको परिचय र परिभाषा ● रेन्ज/स्केलको जानकारी ● आधुनिक प्रविधि(माइक्रोफोन, साउण्ड सिस्टम, सिडि आदि)को जानकारी ● आकर्षक भेषभुषा प्रस्तुतीको जानकारी ● लाइभ व्याण्डसंग गाउने विधि ● म्युजिक ट्र्याकमा गाउने विधि

औजार, उपकरण र सामग्रीहरू (Tools, Equipment and Materials): माइक्रोफोन, साउण्ड सिस्टम, डायरि/कार्पी, कलम, म्युजिक ट्र्याक, लाइभ व्याण्ड, सिडि, डिभिडि, पेनड्राइभ, भेषभुषा

सुरक्षा/सावधानीहरू (Safety/Precautions):

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कुल समय : घण्टा
सैद्धान्तिक : घण्टा
व्याबहारिक : घण्टा

कार्य (Task): ६. प्रतियोगीतात्मक कार्यक्रममा प्रस्तुती गर्ने।

कार्य चरणहरू (Steps)	अन्तिम कार्यसम्पादन उद्देश्य (Terminal performance objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related technical knowledge)
<p>१. प्रतियोगीतात्मक कार्यक्रमको अध्ययन गर्ने।</p> <p>२. प्रतियोगीतात्मक कार्यक्रममा भाग लिने।</p> <p>३. प्रतियोगीतात्मक कार्यक्रम अनुसारको गीत प्रस्तुती गर्ने।</p> <p>४. आफ्नो स्वरको प्रकृति/विधा अनुसार गीत प्रस्तुती गर्ने।</p> <p>५. शब्दको भाव अनुसार शुद्ध उच्चारण गर्ने।</p> <p>६. रेडियो प्रतियोगीतात्मक कार्यक्रममा प्रस्तुती गर्ने।</p> <p>७. टिभी प्रतियोगीतात्मक कार्यक्रममा प्रस्तुती गर्ने।</p> <p>८. सुर-तालमा गीत प्रस्तुती गर्ने।</p> <p>९. फरक तालमा गीतहरु प्रस्तुती गर्ने।</p> <p>१०. फरक विधाका गीतहरु प्रस्तुती गर्ने।</p> <p>११. निर्णायक गुरुजनहरुको सल्लाह अनुसार प्रस्तुती गर्ने।</p> <p>१२. गीत, समय र दर्शक अनुसारको पहिरन/भेषभुषामा प्रस्तुति गर्ने।</p> <p>१३. लाइभ व्याण्ड संग प्रस्तुती गर्ने।</p> <p>१४. स्युजिक ट्र्याकमा प्रस्तुती गर्ने।</p> <p>१५. कार्यस्थल सफा राख्ने।</p> <p>१६. अनुशासनको पालना गर्ने।</p> <p>१७. अग्रजलाई सम्मान गर्ने।</p> <p>१८. सानालाई माया/साथीभाईसंग सहकार्य गर्ने।</p>	<p>दिएको (Given):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्यस्थल ● सुरबाजा, तालबाजा (हार्मोनियम, गीतार, तबला, किबोर्ड, मादल, ढोलक, सारंगी, बांसुरी, भ्वाइलिन आदि) ● स्युजिक ट्र्याक ● लाइभ व्याण्ड ● सिडि, डिभिडि <p>कार्य (Task):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● प्रतियोगीतात्मक कार्यक्रममा प्रस्तुती गर्ने मापदण्ड (Standard): ● सांगीतिक प्रतियोगीतामा भाग लिएको। ● प्रतियोगीताको प्रकृतिअनुसार प्रस्तुती गरेको। ● रेडियो प्रतियोगीतात्मक कार्यक्रममा प्रस्तुती गरेको। ● टिभी प्रतियोगीतात्मक कार्यक्रममा प्रस्तुती गरेको। ● प्रतियोगीताको मापदण्ड भित्र रहेर प्रस्तुती गरेको। ● आफ्नो गायन विधा संगै फरक विधामा प्रस्तुती गरेको। ● फरक तालका गीत-प्रस्तुती गरेको। 	<ul style="list-style-type: none"> ● प्रतियोगीताको बारेमा जानकारी ● प्रतियोगीतामा प्रस्तुती गर्ने प्रक्रियाको बारेमा जानकारी ● आफ्नो स्वरको प्रकृति/विधाको बारेमा जानकारी ● गीत, समय र दर्शक अनुसारको पहिरन/भेषभुषामा प्रस्तुती गर्ने जानकारी ● लाइभ व्याण्ड संग प्रस्तुती गर्ने विधि ● स्युजिक ट्र्याकमा प्रस्तुती गर्ने विधि ● सावधानी र अभिलेख

औजार, उपकरण र सामग्रीहरू (Tools, Equipment and Materials): माइक्रोफोन, साउण्ड सिस्टम, डायरि/कापी, कलम, स्युजिक ट्र्याक, लाइभ व्याण्ड, सिडि, डिभिडि, पेनड्राइभ, भेषभुषा

सुरक्षा/सावधानीहरू (Safety/Precautions):

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कुल समय : घण्टा
सैद्धान्तिक : घण्टा
व्यावहारिक : घण्टा

कार्य (Task): ७. चाडपर्वहरुमा गीत प्रस्तुती गर्ने ।

कार्य चरणहरु (Steps)	अन्तिम कार्यसम्पादन उद्देश्य (Terminal performance objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related technical knowledge)
<p>१. चाडपर्वको अध्ययन गर्ने ।</p> <p>२. चाडपर्व अनुसारको गीत छनौट गर्ने ।</p> <p>३. आफ्नो स्वरको प्रकृति/विधा अनुसार गीत प्रस्तुती गर्ने ।</p> <p>४. शब्दको भाव अनुसार शुद्ध उच्चारण गर्ने ।</p> <p>५. सुर-तालमा गीत प्रस्तुती गर्ने ।</p> <p>६. फरक तालमा गीतहरु प्रस्तुती गर्ने ।</p> <p>७. फरक विधाका गीतहरु प्रस्तुती गर्ने ।</p> <p>८. नेपाली मौलिकता, संस्कृति भल्किने गीत प्रस्तुत गर्ने ।</p> <p>९. सुरबाजा/तालबाजा (हार्मोनियम, मादल, गीतार तबला, खैंजडि, डम्फु, धीमे, खिं, सहनाई, पञ्चेबाजा) बजाएर गीत प्रस्तुत गर्ने ।</p> <p>१०. समय र दर्शक अनुसारको पहिरन/भेषभुषामा गीत प्रस्तुती गर्ने ।</p> <p>११. विभिन्न भाषाभाषी, जातजाती अनुसारको गीत प्रस्तुत गर्ने ।</p> <p>१२. लाइभ व्याण्ड संग प्रस्तुती गर्ने ।</p> <p>१३. कार्यस्थल सफा राख्ने ।</p> <p>१४. अनुशासनको पालना गर्ने ।</p> <p>१५. अग्रजलाई सम्मान गर्ने ।</p> <p>१६. सानालाई माया/साथीभाईसंग सहकार्य गर्ने ।</p> <p>१७. अनुशासन कायम गर्ने ।</p>	<p><u>दिईएको (Given):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्यस्थल ● सुरबाजा, तालबाजा (हार्मोनियम, मादल, गीतार तबला, खैंजडि, डम्फु, धीमे, खिं, सहनाई, पञ्चेबाजा आदि) ● म्युजिक ट्र्याक ● लाइभ व्याण्ड ● सिडि, डिभिडि <p><u>कार्य (Task):</u> चाडपर्वहरुमा गीत प्रस्तुती गर्ने</p> <p><u>मापदण्ड (Standard):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● चाडपर्व (दर्शक, तिहार, तीज, लोच्छार, माघि, छठ आदि)को बारेमा जानकारी लिएको । ● विभिन्न अवसरहरु (विवाह, ब्रतबन्ध, पुजा)मा गाएको ● चाडपर्वको प्रकृतिअनुसार प्रस्तुती गरेको । ● आफ्नो गायन विधा संगै फरक विधामा प्रस्तुती गरेको । ● फरक तालका गीत- प्रस्तुती गरेको । 	<ul style="list-style-type: none"> ● चाडपर्व दर्शक, तिहार, तीज, लोच्छार, माघि, छठ आदि)को बारेमा जानकारी ● विभिन्न अवसरहरु (विवाह, ब्रतबन्ध, पुजा)मा गाउने जानकारी ● आफ्नो स्वरको प्रकृति/विधाको बारेमा जानकारी ● शब्द/भाषाको भाव अनुसार शुद्ध उच्चारणको बारेमा जनकारी ● गीत, समय र दर्शक अनुसारको पहिरन/भेषभुषामा प्रस्तुती गर्ने जानकारी ● लाइभ व्याण्ड संग प्रस्तुती गर्ने विधि ● म्युजिक ट्र्याकमा प्रस्तुती गर्ने विधि

औजार, उपकरण र सामग्रीहरु (Tools, Equipment and Materials): माइक्रोफोन, साउण्ड सिस्टम, डायरि/कापी, कलम, म्युजिक ट्र्याक, लाइभ व्याण्ड, भेषभुषा

सुरक्षा/सावधानीहरु (Safety/Precautions): आफ्नो स्वरको प्रकृति/रेन्ज/स्केल अनुसारको गीत प्रस्तुती गर्ने, आधुनिक प्राविधि (माइक्रोफोन, साउण्ड सिस्टम, सिडि आदि)को जानकारी तथा सहयोग लिने, चाडपर्व अनुसारको गीत प्रस्तुती गर्ने, समय/दर्शकको माग अनुसार रंगमञ्चमा गीत प्रस्तुती गर्ने, लाइभ बाजा र म्युजिक ट्र्याकमा गीत प्रस्तुत गर्ने, गीतको भाव र दर्शकको माग अनुरूप प्रस्तुती गर्ने ।

मोड्यूल : ५ : व्यवस्थापन

समय : २२ घण्टा (सै) + ३८ घण्टा (व्या) = ६० घण्टा

पूर्णाङ्क : १० (सै) + २० (व्या) = ३०

बर्णन (Description) : यसमा संचार, पेशागत दक्षता र उद्यमशीलता विकाससँग सम्बन्धित ज्ञान र सीपहरु समावेश गरिएका छन्।

उद्देश्यहरु (Objectives) :

- संचार सीप अपनाउने।
- पेशागत दक्षता विकास गर्ने।
- उद्यमशीलता विकास गर्ने।

सब- मोड्यूलहरु (Sub modules) :

१. संचार
२. पेशागत विकास
३. उद्यमशीलता विकास

सब मोड्यूल : १ : संचार

समय : २ घण्टा (सै) + ८ घण्टा (व्या) = १० घण्टा

बर्णन (Description) : यसमा गायक पेशालाई आवश्यक पर्ने संचार सीपसँग सम्बन्धित ज्ञान र सीपहरु समावेश गरिएका छन्।

उद्देश्य (Objective) :

- संचार सीपको विकास गर्ने।

कार्यहरु (Tasks) :

१. रेडियो/एफ एम रेडियो/टिभीमा संचार गर्ने।
२. पत्रपत्रिकामा संचार गर्ने।
३. विभिन्न सामाजिक संजालहरु संग अपडेट रहने र आफ्ना गीत संगीतको प्रचार प्रसार गर्ने।
४. देश विदेशमा रंगमञ्च/सांगीतिक कार्यक्रम संचालकसंग सम्पर्क र संचार गर्ने।

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कुल समय : घण्टा
सैद्धान्तिक : घण्टा
व्याबहारिक : घण्टा

कार्य (Task): १. रेडियो/एफ एम रेडियो/टिभीमा संचार गर्ने ।

कार्य चरणहरू (Steps)	अन्तिम कार्यसम्पादन उद्देश्य (Terminal performance objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related technical knowledge)
<p>१. रेडियो टिभीको बारेमा आवश्यक जानकारी</p> <p>२. आफ्नो गीतको रेडियो/टिभीमा संचार गर्ने</p> <p>३. आफ्नो गीतको अडियो तथा भिडियोको प्रचार प्रसार गर्ने</p> <p>४. रेडियो टिभीमा हुने संगीत कार्यक्रममा भाग लिने</p> <p>५. रेडियो टिभीकर्मीसंग सहकार्य गर्ने</p> <p>६. रेडियो टिभीमा अन्तर्वार्ता दिने</p> <p>७. आफ्ना गीत संगीतको बारेमा रेडियो टिभीबाट दर्शक श्रोता संग प्रत्यक्ष फिडब्याक लिने</p> <p>८. स्रष्टा तथा सर्जकको सम्मान गर्ने</p> <p>९. अनुशासनको नियमीत पालना गर्ने र गराउने</p> <p>११. सावधानी अपनाउने</p>	<p><u>दिइएको (Given):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> विभिन्न रेडियो टेलिभिजन । कार्यस्थल । आफ्नो गीत अडियो भिडियो । <p><u>कार्य (Task):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> रेडियो टेलिभिजनमा संचार । <p><u>मापदण्ड (Standard):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> रेडियो टेलिभिजनमा संचार गर्नेवारे जानकारी लिएको । रेडियो टेलिभिजन मार्फत प्रचार प्रसार गरेको । रेडियो टिभीमा हुने विभिन्न संगीत कार्यक्रममा भागलिएको रेडियो रेडियो टिभीकर्मीसंग सुमधुर सहकार्य गरेको । 	<ul style="list-style-type: none"> अडियो तथा भिडियोको प्रचार प्रसार गर्ने जानकारी रेडियो टिभीमा हुने सांगीतिक कार्यक्रमको जानकारी रेडियो टिभीकर्मीसंग सहकार्य गर्ने विधि आफ्नो गीत संगीतको बारेमा रेडियो टिभीबाट अन्तर्वार्ता दिने ।

औजार/उपकरण र सामग्रीहरू (Tools, Equipment and Materials): गीत अडियो भिडियो पेन ड्राइभ

सुरक्षा/सावधानीहरू (Safety/Precautions): अग्रजलाई सम्मान, सहकर्मीसंग सहकार्य, सानालाई माया, सावधानी ।

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कुल समय : घण्टा
 सैद्धान्तिक : घण्टा
 व्याबहारिक : घण्टा

कार्य (Task): २. पत्रपत्रिकामा संचार गर्ने ।

कार्य चरणहरु (Steps)	अन्तिम कार्यसम्पादन उद्देश्य (Terminal performance objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related technical knowledge)
<p>१. पत्रपत्रिकाको बारेमा आवश्यक जानकारी</p> <p>२. पत्रपत्रिका मार्फत गीत प्रचार प्रसार गर्ने बारेमा अध्ययन गर्ने</p> <p>३. आफ्नो गीत संगीतको बारेमा लेख र रचना मार्फत प्रचार प्रसार गर्ने</p> <p>४. पत्रपत्रिका मार्फत गीतसंगीतको क्षेत्रको जानकारी</p> <p>५. पत्रकारसंग सहकार्य गर्ने</p> <p>६. आफ्ना गीत संगीतका बारेमा अन्तर्वार्ता दिने भागलिने</p> <p>७. पत्रपत्रिका मार्फत आफ्नो गीतसंगीतको प्रत्यक्ष जानकारी लिने ।</p> <p>८. स्रष्टा तथा सर्जकको सम्मान गर्ने</p> <p>९. अनुशासनको नियमीत पालना गर्ने र गराउने</p> <p>१०. अग्रजलाई सम्मान गर्ने ।</p> <p>११. सानालाई माया / साथीभाईसंग सहकार्य गर्ने ।</p> <p>१२. अनुशासन कायम गर्ने</p>	<p><u>दिइएको (Given):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> विभिन्न पत्र पत्रिका, हाउस कार्यस्थल । <p><u>कार्य (Task):</u></p> <p>विभिन्न पत्र पत्रिकामा संचार गर्ने ।</p> <p><u>मापदण्ड (Standard):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> पत्र पत्रिकामा गीत संचार गर्नेबारे अध्ययन गरेको । आफ्नो गीतले भन्न खोजेको कुरा यस मार्फत प्रचार गरेको । अरु स्रष्टाको लेख, रचना र संगीतबाटे लेख पढेको । विभिन्न अन्तर्वार्तामा भाग लिएको । 	<ul style="list-style-type: none"> पत्र पत्रिका, संचार परिचय, परिभाषा गीत संगीतको प्रचार गर्ने विधि पत्रकारहरुसंग सहकार्य गर्ने जानकारी विभिन्न अन्तर्वार्तामा आफ्नो गीतको प्रचार गर्ने जानकारी स्रष्टा अग्रजलाई सम्मान गर्ने जानकारी ।

औजार, उपकरण र सामग्रीहरु (Tools, Equipment and Materials): गीत अडियो भिडियो पेन ड्राइभ

सुरक्षा / सावधानीहरु (Safety/Precautions): अग्रजलाई सम्मान, सहकर्मीसंग सहकार्य, सानालाई माया, सावधानी ।

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कुल समय : घण्टा
 सैद्धान्तिक : घण्टा
 व्याबहारिक : घण्टा

कार्य (Task): ३. विभिन्न सामाजिक संजालहरु संग अपडेट रहने र आफ्ना गीत संगीतको प्रचार प्रसार गर्ने।

कार्य चरणहरु (Steps)	अन्तिम कार्यसम्पादन उद्देश्य (Terminal performance objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related technical knowledge)
<p>१. विभिन्न किसिमका सामाजिक संजालको अध्ययन गर्ने</p> <p>२. आफ्ना गीत संगीतको नियमित अपडेट गर्ने</p> <p>३. आफ्नो नाम र सृजनाको पहिचान सामाजिक संजाल मार्फत मुलुकभर गर्ने</p> <p>४. आधुनिक प्रविधीसंग अपडेट हुने</p> <p>५. सामाजिकसंजाल मार्फत बाल, बयान, बृद्धमाझ एकै साथ प्रचार प्रसार गर्ने</p> <p>६. सामाजिक संजाल संग नियमित अपडेट हुने</p> <p>७. श्रोता दर्शकको भावना बुझ्ने र मन जित्ने प्रयास गर्ने</p> <p>८. स्रष्टा तथा सर्जकको सम्मान गर्ने</p> <p>९. अनुशासनको नियमित पालना गर्ने र गराउने</p>	<p><u>दिइएको (Given):</u></p> <p><u>कार्य (Task):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> विभिन्न सामाजिक संजालहरुसंग अपडेट रहेको <p><u>मापदण्ड (Standard):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> विभिन्न सामाजिक संजालहरुको माध्यमबाट गीत प्रसार प्रचार गरेको आधुनिक प्रविधीसंग अपडेट भएको सबै वर्गलाई छुने गरी गीत प्रचार प्रसार गर्ने मुलुकभर हुने गरी गीत प्रचार प्रसार गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> विभिन्न सामाजिक संजालहरुको परिचय, जानकारी सामाजिक संजाल मार्फत गीत प्रसार प्रचार गरेको आधुनिक प्रविधीसंग अपडेट भएको सबै वर्गलाई छुने गरी गीत प्रचार प्रसार गर्ने मुलुकभर हुने गरी गीत प्रचार प्रसार गर्ने

औजार,उपकरण र सामग्रीहरु (Tools, Equipment and Materials):

सुरक्षा/सावधानीहरु (Safety/Precautions): सावधानी अपनाउने

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कुल समय : घण्टा
 सैद्धान्तिक : घण्टा
 व्यवहारिक : घण्टा

कार्य (Task): ४. देश विदेशमा रंगमञ्च/सांगीतिक कार्यक्रम संचालकसंग सम्पर्क र संचार गर्ने ।

कार्य चरणहरु (Steps)	अन्तिम कार्यसम्पादन उद्देश्य (Terminal performance objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related technical knowledge)
<p>१. आफ्नो गीत संगीतको प्रचार प्रसार गर्ने</p> <p>२. देश विदेशमा रंगमञ्च/सांगीतिक कार्यक्रमको खोजि गर्ने</p> <p>३. देश विदेशमा हुने कार्यक्रम संचालकसंग खोजि र सम्पर्क गर्ने</p> <p>४. कार्यक्रम संचालकसंग सहकार्य गर्ने</p> <p>५. विभिन्न सांगीतिक कार्यक्रममा भाग लिने ।</p> <p>६. श्रोता दर्शकको मन जित्ने गरी प्रस्तुति गर्ने ।</p> <p>७. देश विदेशमा हुने विभिन्न नेपालीको चाडपर्व, महोत्सवमा भाग लिने ।</p> <p>८. गजल गाइने होटल, रेष्टुरामा हुने कार्यक्रम खोजि गर्ने ।</p> <p>९. गाउँ, समाज, स्कुल, कलेजमा कार्यक्रमको आयोजना/व्यवस्था गर्ने ।</p> <p>१०. अग्रजलाई सम्मान गर्ने ।</p> <p>११. सानालाई माया/साथीभाईसंग सहकार्य गर्ने ।</p> <p>१२. अनुशासन कायम गर्ने</p>	<p><u>दिईएको (Given):</u></p> <p><u>कार्य (Task):</u> देश विदेशमा हुने रंगमञ्चमा संगीतिक कार्यक्रम गर्ने संचालकसंग खोजि र सम्पर्क गर्ने</p> <p><u>मापदण्ड (Standard):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> देश विदेशमा सांगीतिक कार्यक्रम संचालकसंग खोजी सम्पर्क गरेको रंगमञ्च/सांगीतिक कार्यक्रम संचालकसंग राम्रो सम्बन्ध कायम गरेको नेपाली चाडपर्व, संस्कृति भल्किने सांगीतिक कार्यक्रम खोजी तथा प्रस्तुति गरेको गाउँ समाजमा हुने कार्यक्रमको खोजी तथा आयोजना गरेको 	<ul style="list-style-type: none"> रंगमञ्च, सांस्कृतिक कार्यक्रमको जानकारी विभिन्न सांस्कृतिक कार्यक्रम संचालकसंग सम्पर्क गर्ने जानकारी विभिन्न सांस्कृतिक कार्यक्रममा भाग लिने जानकारी देशविदेशमा हुने, रंगमञ्च, सांस्कृतिक कार्यक्रमको खोजि र प्रस्तुति

औजार, उपकरण र सामग्रीहरु (Tools, Equipment and Materials):

सुरक्षा / सावधानीहरु (Safety/Precautions):

सब मोड्यूल : २ : पेशागत विकास

समय : २ घण्टा (सै) + ८ घण्टा (व्या) = १० घण्टा

बर्णन (Description) : यसमा गायकको पेशागत दक्षता विकाससंग सम्बन्धित ज्ञान र सीपहरु समावेश गरिएका छन्।

उद्देश्य (Objective) :

- पेशागत दक्षताको विकास गर्ने।

कार्यहरु (Tasks) :

१. सफल गायक बन्ने।
२. समय सापेक्ष गीत, रचना एवं संगीत गर्ने।
३. देश, विदेशमा सांगीतीक कार्यक्रम (रंगमञ्च) गर्ने र चलाउने।

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कुल समय : घण्टा
सैद्धान्तिक : घण्टा
व्यबहारिक : घण्टा

कार्य (Task): १. सफल गायक बन्ने।

कार्य चरणहरु (Steps)	अन्तिम कार्यसम्पादन उद्देश्य (Terminal performance objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related technical knowledge)
<p>१. आफ्नो गायन विधा अनुसारको अध्ययन, अभ्यास गर्ने।</p> <p>२. गायन क्षेत्रमा निरन्तर लागिरहने।</p> <p>३. समय सापेक्ष अनुसारको गीत गाउने।</p> <p>४. समय सापेक्ष गीत रचना एवं संगीत गर्ने।</p> <p>५. आफ्नो गायन एकल गीति एल्बम निकाल्ने।</p> <p>६. आफ्नो गायनमा एकल गीत एल्बम निकाल्ने।</p> <p>७. माग अनुसार नयां गीत रेकर्ड गर्ने।</p> <p>८. माग अनुसार अरुको गीति एल्बममा गीत रेकर्ड गर्ने।</p> <p>९. माग अनुसार चलचित्रमा पाश्व गायन गर्ने।</p> <p>१०. नेपाली संस्कृति चाडपर्व, टिभी, रेडियोमा गीत गाउने।</p> <p>११. माग अनुसार टिभी, रेडियोमा विज्ञापनका लागि गीत गाउने।</p> <p>१२. समाज/राष्ट्रलाई पहिचान गराउने राष्ट्रिय गीतहरु गाउने।</p> <p>१३. आफ्ना गीति संगीतको रेडियो, टिभी, पत्रपत्रिका तथा सामाजिक संजालमा प्रचार प्रसार गर्ने</p> <p>१४. देश विदेशमा हुने विभिन्न सांगीतिक कार्यक्रमको खोजी अभ्यास गर्ने</p> <p>१५. देश विदेशमा हुने अवसरमा आफ्नो गीत प्रस्तुत गर्ने।</p> <p>१६. अग्रजलाई सम्मान, सानालाई माया तथा साथीभाईसंग सहकार्य गर्ने</p> <p>१७. अनुशासनको नियमीत पालना गर्ने</p>	<p><u>दिइएको (Given):</u></p> <p>शब्द संगीत कार्य स्थल, स्टुडियो, रेडियो, टिभी आदि</p> <p><u>कार्य (Task):</u></p> <p>सफल गायक बन्ने।</p> <p><u>मापदण्ड (Standard):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● आफ्नो गायन विधा अनुसारको विधामा निरन्तर लागेको ● समयको माग अनुसार गीत रेकर्डिङ तथा गीति एल्बम निकालेको ● माग अनुसार अरुको रचना, संगीत तथा लगानीमा गीत गाउने ● चलचित्रमा पाश्व गायन गर्ने विधिको जानकारी ● रेडियो टिभीमा विज्ञापन गाउने जानकारी ● समय सापेक्ष माग अनुसार गीत रचना एवं संगीत गर्ने विधि 	<ul style="list-style-type: none"> ● गायन पेशाको परिचय र जानकारी ● समय सापेक्ष गीत गाउने जानकारी ● आफूले गीति एल्बम बनाउने जानकारी ● अरुको गीति एल्बममा रचना, संगीत तथा लगानीमा गीत गाउने ● चलचित्रमा पाश्व गायन गर्ने विधिको जानकारी ● रेडियो टिभीमा विज्ञापन गाउने जानकारी ● समय सापेक्ष माग अनुसार गीत रचना एवं संगीत गर्ने विधि

औजार,उपकरण र सामग्रीहरु (Tools, Equipment and Materials):

सुरक्षा / सावधानीहरु (Safety/Precautions):

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कुल समय : घण्टा
 सैद्धान्तिक : घण्टा
 व्यवहारिक : घण्टा

कार्य (Task): २. समय सापेक्ष गीत, रचना एवं संगीत गर्ने ।

कार्य चरणहरु (Steps)	अन्तिम कार्यसम्पादन उद्देश्य (Terminal performance objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related technical knowledge)
<p>१. समय सापेक्ष अनुसारको गीत सृजना गर्ने</p> <p>२. समय सापेक्ष गीतको संगीत गर्ने</p> <p>३. आफैले गीत रचना एवं संगीत गरी गाउने</p> <p>४. समय सापेक्ष गीत संगीतसंग नियमित अपडेट रहने</p> <p>५. अरुको रचना, संगीतबद्ध गरी गायकलाई गाउन लगाउने</p> <p>६. संगीतकार बन्ने</p> <p>७. समय सापेक्ष गीति रचना एवं संगीत गर्ने</p> <p>८. श्रोता दर्शकको माग अनुरूपको गीत गाउने</p> <p>९. मनोरन्जनात्मक गीत संगीत प्रस्तुत गर्ने</p> <p>१०. नेपालीपन र मौलीकता कायम गर्ने</p> <p>११. लोक संस्कृति जोगाइराख्ने</p> <p>१२. सबै विधाका गीत संगीत रचना एवं संगीत गरी गाउने</p> <p>१३. अनुशासनको नियमीत पालना गर्ने</p> <p>१४. अग्रजलाई सम्मान, सानालाई माया तथा साथीभाईलाई सहकार्य गर्ने ।</p>	<p><u>दिइएको (Given):</u></p> <p>कार्य स्थल</p> <p><u>कार्य (Task):</u></p> <p>समय सापेक्ष गीत रचना एवं संगीत गर्ने</p> <p><u>मापदण्ड (Standard):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● समय सापेक्ष गीति रचना एवं संगीतको जानकारी ● गीत रचना गर्ने जानकारी ● गीत संगीत गर्ने विधि ● समय सापेक्ष गीत संगीत एवं नियमित अपडेट हुने जानकारी ● श्रोता दर्शकको माग अनुरूपको गीत रचना, संगीत एवं गाउने जानकारी ● विभिन्न एल्बम, चलचित्र, विज्ञापन आदिको लागि गीत रचना, एवं संगीत गर्ने जानकारी ● विभिन्न विधाका लागि गीत रचना संगीत गर्ने जानकारी 	<ul style="list-style-type: none"> ● समय सापेक्ष गीति रचना एवं संगीतको जानकारी ● गीत रचना गर्ने जानकारी ● गीत संगीत गर्ने विधि ● समय सापेक्ष गीत संगीत एवं नियमित अपडेट हुने जानकारी ● श्रोता दर्शकको माग अनुरूपको गीत रचना, संगीत एवं गाउने जानकारी ● विभिन्न एल्बम, चलचित्र, विज्ञापन आदिको लागि गीत रचना, एवं संगीत गर्ने जानकारी ● विभिन्न विधाका लागि गीत रचना संगीत गर्ने जानकारी

औजार, उपकरण र सामग्रीहरु (Tools, Equipment and Materials): कपी, कलम, सुरबाजा, तालबाजा

सुरक्षा / सावधानीहरु (Safety/Precautions): अनुशासनको नियमीत पालना गर्ने, हार्दि सहकार्य गर्ने ।

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कुल समय : घण्टा
सैद्धान्तिक : घण्टा
व्यवहारिक : घण्टा

कार्य (Task): ३. देश, विदेशमा सांगीतिक कार्यक्रम (रंगमञ्च) गर्ने र चलाउने।

कार्य चरणहरु (Steps)	अन्तिम कार्यसम्पादन उद्देश्य (Terminal performance objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related technical knowledge)
<p>१. माग अनुसार विभिन्न सांगीतिक कार्यक्रममा भाग लिने</p> <p>२. देशभित्र हुने विभिन्न सांगीतिक कार्यक्रम, महोत्सव, चाडपर्व, संगमञ्चमा आफ्नो प्रस्तुति गर्ने</p> <p>३. विदेशमा हुने नेपाली सांगीतिक कार्यक्रम प्रस्तुति गर्ने</p> <p>४. लोक दोहोरी, रोदी, पुजा, विवाहमा हुने कार्यक्रममा प्रस्तुति गर्ने</p> <p>५. सबै विद्याका सांगीतिक कार्यक्रममा भाग लिने</p> <p>६. विभिन्न सांगीतिक कार्यक्रमको आयोजना गर्ने</p> <p>७. सन्देशमुलक सांस्कृतिक कार्यक्रमको आयोजना गर्ने</p> <p>८. मनोरन्जनात्मक सांस्कृतिक कार्यक्रमको आयोजना गर्ने</p> <p>९. देश विदेशमा नेपालीपन चिनाउने सांगीतिक कार्यक्रमको आयोजना गर्ने</p> <p>१०. विभिन्न होटेल, रेष्टरेन्टमा माग अनुरूप गजल सांझ, लोक सांझ संचालन गर्ने</p> <p>११. सहयोगात्मक कार्यक्रमको आयोजना गर्ने</p> <p>१२. स्रष्टा तथा सर्जकको सम्मान गर्ने</p> <p>१३. अनुशासनको नियमित पालना गर्ने र गराउने</p>	<p><u>दिइएको (Given):</u></p> <p>कार्यस्थल, रंगमञ्च, स्टेज</p> <p><u>कार्य (Task):</u></p> <p>देश, विदेशमा सांगीतिक कार्यक्रम गर्ने</p> <p><u>मापदण्ड (Standard):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● विभिन्न किसिमका सांगीतिक कार्यक्रमको खोजी तथा आयोजना गरेको ● देश, विदेशमा हुने विभिन्न सांगीतिक कार्यक्रममा भाग लिएको ● नेपालीपन भल्क्ने नेपाली संस्कृति पहिचान गर्ने गरी सांगीतिक कार्यक्रम गरेको। ● सबै विद्याका सांस्कृतिक कार्यक्रममा भाग लिएको 	<p style="text-align: right;">● सांगीतिक कार्यक्रमको परिचय, परिभाषा</p> <p>● विभिन्न किसिमका संगीतमा कार्यक्रमको खोजी, जानकारी</p> <p>● देश, विदेशमा हुने विभिन्न सांगीतिक कार्यक्रममा प्रस्तुत गर्ने</p> <p>● विभिन्न संगीत कार्यक्रम आयोजना गर्ने जानकारी</p>

औजार, उपकरण र सामग्रीहरु (Tools, Equipment and Materials):

सुरक्षा / सावधानीहरु (Safety/Precautions):

सब मोड्यूल : ३ : उद्यमशीलता विकास

समय : १८ घण्टा (सै) + २२ घण्टा (व्या) = ४० घण्टा

बर्णन (Description) : यसमा गायक पेशा अपनाउन आवश्यक उद्यमशीलता सीपसंग सम्बन्धित ज्ञान र सीपहरु समावेश गरिएका छन्।

उद्देश्य (Objective) :

- उद्यमी बन्ने।

कार्यहरु (Tasks) :

Entrepreneurship Development

Total: 40 hrs

Theory: 18 hrs

Practical: 22 hrs

Course description

This course is designed to impart the knowledge and skills necessary for micro enterprise or a business unit of self-employment startup. The entire course intends to introduce enterprise, finding suitable business ideas and developing business idea to formulation of business plan.

Course objectives

After completion of this course, students will be able to:

1. Understand concept of enterprise and self-employment
2. Explore suitable business idea matching to self
3. Learn to prepare business plan
4. Learn to keep preliminary business record

S.No.	Task statements	Related technical knowledge	Time (hrs)		
			T	P	Tot.
1.	State the concept of business/enterprises	<ul style="list-style-type: none">• Introduction to business/enterprise• Classification of business/enterprises• Overview of MSMEs (Micro, Small and Medium Enterprises) in Nepal• Cost & Benefits of self-employment/salaried job	4		4
2.	Grow entrepreneurial attitudes	<ul style="list-style-type: none">• Wheel of success• Risk taking attitude	3		3
3.	Generate viable business ideas	<ul style="list-style-type: none">• Business idea generation• Evaluation of business ideas	1	2	3
S.No.	Task statements	Related technical knowledge	Time (hrs)		
4.	Prepare business plan	<ul style="list-style-type: none">• Concept of market and marketing• Description of product or service• Selection of business location• Estimation of market share• Promotional measures	9	18	27

		<ul style="list-style-type: none"> • Required fixed assets and cost • Required raw materials and costs • Operation process flow • Required human resource and cost • Office overhead and utilities • Working capital estimation and calculation of total finance required • Product costing and pricing • Cost benefit analysis (BEP, ROI) • Information collection method and guidelines • Individual business plan preparation and presentation 			
5.	Prepare basic business records	<ul style="list-style-type: none"> • Day book • Payable & receivable account 	1	2	3
Total:			18	22	40

Textbook:

क) प्रशिक्षकहरुका लागि निर्मित निर्देशिका तथा प्रशिक्षण सामग्री, प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद्, २०६९

ख) प्रशिक्षार्थीहरुका लागि निर्मित पाठ्यसामग्री तथा कार्यपुस्तिका, प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद् (अप्रकाशित), २०६९

Reference book:

Entrepreneur's Handbook, Technonet Asia, 1981

गायन अभ्यास (Singing Practice)

कार्यगत अभ्यासको सामान्य मार्ग निर्देशिका

उद्देश्यः

कुल समय : १६० घण्टा

- प्रशिक्षार्थीले तालिम संस्थामा विकास गरेका सीप/ज्ञान संबन्धित पेशाको वास्तविक परिवेशमा अभ्यास/लागु गर्नु
- तालिम संस्थागत कठिनाइ/सीमाका कारण प्रशिक्षार्थीहरूले पर्याप्त मात्रामा अभ्यास लागु गर्ने पर्याप्त अवसर नपाएका सीपहरु अभ्यास/पुनःअभ्यास गर्नु
- वास्तविक कार्य संसारको अनुभव प्राप्त गर्नु
- संबन्धित पेशाको क्षेत्रमा हालसालै विकसित सीप/ज्ञान हासिल गर्नु
- भविष्यमा गरिने कामसित प्रशिक्षार्थीहरूलाई परिचित गराउनु
- प्रशिक्षार्थीहरूलाई सम्बन्धित पेशाका लागि आवश्यक सहयोगी ज्ञान सीप प्रदान गर्नु
- प्रशिक्षार्थीहरूलाई सम्बन्धित पेशामा दिनानुदिन गरिने प्रशासनिक/प्रबन्धात्मक क्रियाकलापहरु सित परिचित गराउनु

कार्यगत अभ्यासमा खटाउने व्यवस्था : प्रशिक्षार्थीलाई कार्यगत अभ्यासमा खटाउँदा सम्बन्धित प्रशिक्षण संस्थाले तलका कुराहरु गर्नुपर्छ ।

१. रोजगारदाता निकायहरुको सूची बनाउने : पेशागत क्रियाकलापसित पाठ्यक्रममा तोकिएका सीप भिडाउने र रोजगारदाता निकाय/फर्म छान्ने:

- जुन पाठ्यक्रममा समावेश गरिएका सीप र ज्ञान अभ्यास गर्न/विकास गर्न/लागु गर्न अधिकतम अवसर प्रदान गर्न सुसज्जित र सक्षम छन् ।
- जुन संबन्धित पेशामा विकाश भएका नवीनतम् ज्ञान सीप प्रदान गर्न सक्छन् ,
- जसमा कार्यगत तालिममा सन्तोषप्रद कार्य गर्नेहरूलाई तालिम पछि पनि काम दिने संभावना छ,
- जसले कार्यगत तालिमका अवधिमा प्रशिक्षार्थीहरूलाई विभिन्न सरसुविधा प्रदान गर्न सक्छन्

२. रोजगारदाता निकाय/संबन्धित फार्म छान्ने:

- पाठ्यक्रम लिने रोजगारदाता निकायहरुको सूची बनाउने : फर्म/कार्यशाला/बगैचा/पार्क/संस्थाले सञ्चालन गर्ने पेशागत क्रियाकलापसित पाठ्यक्रममा तोकिएका सीप भिडाउने र रोजगारदाता निकाय/फर्म छान्ने,

३. फर्म/रोजगारदाता निकायसंग कार्यगत अभ्यासका लागि सम्पर्क र सम्झौता गर्ने

४. कार्यगत तालिममा खटिएका प्रशिक्षार्थीहरूको सुपरिवेक्षण र मूल्यांकन विषयमा रोजगारदाता/फर्मलाई अभिमुखीकरण गर्ने

५. संस्थागत तालिममा उत्तीर्ण प्रशिक्षार्थीहरूलाई छानिएका फर्म/रोजगारदाता कहाँ खटाउने

६. प्रशिक्षार्थीहरूलाई कार्यगत अभ्यासका क्रियाकलापहरुका बारेमा अभिमुखीकरण गर्नुपर्छ :

कार्यगत अभ्यासका लागि प्रशिक्षार्थीहरूलाई सुझावहरु :

- सम्बन्धित प्रशिक्षण संस्थाले प्रदान गरेको अभिमुखीकरण सत्रमा सहभागी हुने
- खटिएको फार्म/संस्थासंग सम्पर्क गर्ने

- उपस्थिति कायम गर्ने
- कार्य विवरण प्राप्त गर्ने
- संबन्धित क्रियाकलाप अवलोकन गर्ने
- संबन्धित संस्थाका एकाइहरुको विश्लेषणात्मक तवरले अध्ययन गर्ने

७. कार्यहरुको सूची बनाउने

- आत्मविश्वासको विकासको अभ्यास गर्ने
- संस्थागत तालिममा समावेस नभएका सीपहरुको अभ्यास गर्ने
- पाठ्यक्रममा समावेश नगरिएका तर सफल कार्य संपादनका लागि वास्तविक कामको संसारमा गरिने कार्यहरु अभ्यास गर्ने कार्यगत तालिमपछि आफ्नो कार्य तहमा मिल्ने
- अनुसन्धानबाट प्राप्त हालसालै विकास भएका सीपहरु

८. सुपरिवेक्षक तथा प्रशिक्षकसंग परामर्श गरी कार्यहरुको सूचीलाई अन्तिम रूप दिने

९. आफ्नो कार्यको तहसंग मिल्ने जति सक्यो बढी संबन्धित सीप अभ्यास गर्ने/संपादन गर्ने/विकास गर्ने

१०. संबन्धित प्रशासनिक क्रियाकलापहरु संपादन गर्ने

११. कार्यगत तालिमका अधिकारीका फार्म/रोजगारदाताले प्रदान गरेका सबै कार्यहरु गर्ने वा तत्संबन्धी सीप विकास गर्ने

१२. यथा संभव अधिकतम सीप/कार्य सिक्न वा पशिक्षार्थीले अभ्यास गर्न वरिष्ठ/सुपरिवेक्षकहरुको मद्दत लिने

१३. दैनिक डायरी/लग बूक बनाउने

१४. वरिष्ठ व्यक्तिहरुबाट सुझाव मार्गी अनुसरण गर्ने

१५. वरिष्ठ व्यक्ति वा सुपरिवेक्षकलाई उत्तम कार्य प्रदर्शन गर्ने जसले गर्दा कार्यगत तालिमपछि निजहरुले

रोजगारदातालाई रोजगार दिने स्वेच्छाले सिफारिस गरन्।

१६. व्यवसायिकता विकास गर्ने

समावेश गरिने सीपहरु

कार्यगत अभ्यासमा खटाइएका प्रशिक्षार्थीहरुले खटाइएको कार्य वातावरणमा यथासंभव अधिकतम निर्दिष्ट सीप विकास गर्नुपर्छ।

General Quality Indicators

Input Level

SN	Criteria	Objectively verifiable indicator (OVI)	Means of verification (MOV)
1	Mechanisms to identify training needs in the labour market:		
		<ul style="list-style-type: none"> • Training Needs Assessment /Rapid Market Appraisal (or other appropriate method) is following standard methodology and depicts demand for skilled workers and their training needs at local level is conducted at least once per year. • T&E regularly meets Chambers of Commerces, representatives of local businesses and bigger industries as well as actively participates in local employment and training review events. 	TNA or RMA report No. of meetings, list of participants and minutes of the meetings.
2	Schemes used to promote better access to VST:		
		<ul style="list-style-type: none"> • Training announcements are disseminated widely through different media (e.g., Local FM, posters, local community organization etc.) • Trainees are selected as per the trainee selection guideline of the programme. 	Frequency and content of information broadcasted in media and through other channels List of selected trainees (incl. detailed information on their eligibility as per the selection criteria).
3	Availability of training curriculum and manual:		
		<ul style="list-style-type: none"> • Curriculum standardised by CTEVT is accessible to the instructors. • Training manuals/materials are developed based on the CTEVT standard curriculum and are of relevance for the labour market. 	Training event monitoring report Training manuals/materials.
4	Selection of Instructors:		
		<ul style="list-style-type: none"> • At least two 	Profile of instructors. Training event monitoring report

		<ul style="list-style-type: none"> At least one of the two instructors has minimum TSLC with one year work experience or skill test level 2 pass with three years work experience 	Profile of all instructors
		<ul style="list-style-type: none"> At least one of the two instructors successfully completed at least five day's customized TOT for level 1 and at least four days for elementary level conducted by a nationally recognised institute (such as TITI) 	Profile of all instructors
		<ul style="list-style-type: none"> All instructors are oriented before training start on the overall programme as well as the use of the curriculum and manual(s). 	Pre training orientation report
5	Training Cycle Management:		
		<ul style="list-style-type: none"> Timely preparation of training calendar (start and end date of training, OJT placement plan, skill testing date, job placement plan and post-training support plan) 	Training calendar

Process Level

SN	Criteria	Objectively verifiable indicator (OVI)	Means of verification (MOV)
1.	Trainees' participation:		
		<ul style="list-style-type: none"> Trainees are with regards to gender, caste, ethnicity, education level and geographical origin from the eligible target group. 	Database of trainees
		<ul style="list-style-type: none"> Maximum 20 per group 	Database of trainees. Training event monitoring report
		<ul style="list-style-type: none"> Throughout the training at least 80% of the trainees are attending. 	Trainee attendance sheet. Training event monitoring report
2	Involvement of Instructors:		
		<ul style="list-style-type: none"> The trainee vs instructors ratio is during theoretical training maximum 20:1 and during practical training maximum 10:1. 	Training event monitoring report. Training session plan

		<ul style="list-style-type: none"> • Adequate facilities as specified in the training programme document and fact sheet. • At least two clean toilets separate for male and female with running water and soap. 	Training event monitoring report
3.	Physical Facilities	<ul style="list-style-type: none"> • All tools and equipment have appropriate safety measures. Safety related information and checklist posted at the lab/ workshop. Trainers and trainees are instructed about health and safety measures. First aid box continuously replenished, clearly marked and accessible in the workshop. Trainers are instructed on how to provide first aid. 	Training event monitoring report. Training session plan.
4	Provisions for practical training	<ul style="list-style-type: none"> • Ratio of theoretical and practical classes is 20:80 	Training event monitoring report. Training session plan.
		<ul style="list-style-type: none"> • Each trainee practices all tasks on the respective equipment and/ or with the tools specified in the sector and occupation-wise quality standards. 	Training event monitoring report. Training session plan.
		<ul style="list-style-type: none"> • Each trainee participates in OJT, industrial practice, exposure visits etc. as defined in the standard curriculum. 	Training event monitoring report. List of OJT placement, industrial practice, exposure visits.
5	Provisions for soft and business skills training	<ul style="list-style-type: none"> • Trainees have access to training on labour rights, HIV/ AIDS & reproductive health, business skills training, life skills training and overseas orientation as per their needs 	Training event monitoring report. Training session plan.
6	Instructional Plan		

	and Implementation:	<ul style="list-style-type: none"> Training is implemented in accordance with the training calendar. 	Training event monitoring report. Training calendar.
		<ul style="list-style-type: none"> Lesson plan is developed based on curriculum and training calendar. Log book maintained. 	Training event monitoring report
		<ul style="list-style-type: none"> Training follows the curriculum standardised by CTEVT and the respective manuals are used in the classroom by the instructor and trainees. 	Training session plan, Training event monitoring report
7	Provision of placement and counseling support:		
		<ul style="list-style-type: none"> Placement and counselling support in place with adequate staffing 	Monitoring report
		<ul style="list-style-type: none"> Experts from employers invited to trainee selection training and skill test. Employers provide OJT opportunities. Graduates are employed immediately after training. 	Monitoring report, Employment & Income verification report
		<ul style="list-style-type: none"> Graduates are linked to financial institutions for access to loan/ seed money for enterprise development 	Monitoring report, MOU between training provider and financial institution(s)

Output Level

SN	Criteria	Objectively verifiable indicator (OVI)	Means of verification (MOV)
1	Completion rate of training:		
		<ul style="list-style-type: none"> Not more than 10% drop-outs among trainees 	Trainee database
2	Skills testing		
		<ul style="list-style-type: none"> At least 90% of the trainees attend the skills test. 	NSTB skills test results
		<ul style="list-style-type: none"> At least 80% of the trainees pass the skills test. 	NSTB skills test results

Outcome Level

SN	Criteria	Objectively verifiable indicator (OVI)	Means of verification (MOV)
1	Placement rate of graduates		
		<ul style="list-style-type: none"> ● From each training event at least 60% of the graduates are employed. ● Employed graduates earn at least the specified minimum income (if specified). 	Income verification report/ Tracer study report
2	Utilization of acquired skills at the workplace:		
		<ul style="list-style-type: none"> ● 90% of the employed graduates are in employment related to the occupational training. ● At least 80% of the graduates and 70% of the employers are satisfied with the skills acquired in the training. 	Income verification report/ Tracer study report Tracer study report. Employers survey